

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

11^E JAARGANG

WOENSDAG 14 JULI 1926

No. 550

INHOUD.

	Blz.
HET ADVIES VAN DE STAATSCOMMISSIE VOOR HET MUNT- WEZEN, door <i>Prof. Mr. G. M. Verrijn Stuart</i>	622
Belastingvlucht I door <i>Mr. Ant. van Gijn</i>	624
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Hervorming van het Engelsche Vennootschapsrecht door <i>Prof. Dr. T. E. Gregory</i>	626
AANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van scheepsvrachten	628
Provinciale- en Gemeenteteelingen	629
De Indische Ontwerp-begrooiting voor 1927	630
MAANDLIJFERS:	
Emissies in Juni 1926	632
Statistisch Overzicht van den economischen toestand van Nederland	633
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	634—636
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.***ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.****COMMISSIE VAN ADVIES.**

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. G. M. Verrijn Stuart.*Redacteur-Secretaris: *D. J. Wansink.*

Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*
Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementenprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 6729.*

13 JULI 1926

De geldmarkt werd in den loop dezer berichtswEEK veel ruimer; vooral op prolongatie werd het aanbod van geld belangrijk grooter, zoodat de noteering regelmatig terugliep. Geopend op 3¼ pCt., werd aan het einde der week 2½ pCt. genoteerd. Daarentegen bleef de vraag naar wissels aanvankelijk nog gering, zoodat in het midden der week zelf weder 3 pCt. genoteerd werd. Later werd ook hier het aanbod van geld grooter, zoodat Zaterdag wissels zeer gemakkelijk voor 2½ pCt. plaatsing vonden.

* * *

De weekstaat van De Nederlandsche Bank geeft weinig veranderingen te zien. De post binnenlandsche wissels daalde met f 1,1 miljoen. De beleeningen blij-

ken met f 6,3 miljoen te zijn toegenomen. Het renteloos voorschot aan het Rijk werd in de afgelopen week geheel afgelost, om plaats te maken voor een credit-saldo van 's Rijks schatkist ten bedrage van f 13,2 miljoen.

De voorraad gouden munt en de zilvervoorraad daalden beide met ongeveer f 200.000. De post papier op het buitenland klom met een goede f 300.000. De diverse rekeningen onder het actief blijken met f 1 miljoen te zijn gestegen.

De biljettencirculatie daalde van f 841,7 miljoen tot f 833,1 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen verminderden met f 2,2 miljoen. Het beschikbaar metaalsaldo daalde met een kleine f 800.000. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 51.

* * *

Ook deze week zorgden de Franken weder voor de levendigheid op de wisselmarkt en ook nu waren het weder de Belgische franken, die het sterkst terugliepen. Geopend op 6.65, werd aan het einde der week voor 5.84 afgedaan, terwijl gisteren zelfs voor 5.12½ werd verhandeld. Fransche francs liepen eveneens terug; de daling was echter niet zoo groot, daar de Fransche regeering er alles aan gelegen lag om de stemming zoo gunstig mogelijk te houden, zoodat herhaaldelijk krachtig ingegrepen werd. Aanvankelijk waren Lires eveneens zeer flauw, zoodat de koers van 8.80 tot 8.20 terugliep. Vrijdag trad weder een krachtig herstel in waardoor het geheele verlies weder werd ingehaald; de stemming bleef echter flauw. De goudwissels waren iets flauwer. Van de overige wissels valt alleen te vermelden een flinke rijzing op Woensdag van Pesetas: 39.25—39.80, later werd echter de stemming weder flauwer; slot 39.50.

* * *

Londen, 12 Juli 1926.

Gedurende verleden week trok geld aan, uit hoofde van tijdelijke betalingen op nieuwe uitgiften, zoodat de markt eenige moeite ondervond om zich van haar schuld aan de Bank van Engeland te ontdoen. Verder heeft de Bank van Engeland, naar in sommige kringen verluidt, geld uit de markt genomen om particulier disconto meer in overeenstemming te brengen met de bankrate.

In hoeverre dat zal gelukken zal nog moeten blijken. Voorloopig is disconto beslist vaster op 4¼—4⁵/₁₆ terwijl de discontomarkt nu ook ongetwijfeld een vasten onderton heeft. Het verschil tusschen particulier en officieel disconto is echter nog te groot.

HET ADVIES VAN DE STAATSCOMMISSIE VOOR HET MUNTWEZEN.

De bij Koninklijk Besluit van 6 April 1921 benoemde Staatscommissie voor het Muntwezen heeft haar opdracht om aan de Regeering advies uit te brengen over de vraag, of wijzigingen in de bestaande muntwetgeving van Nederland en Nederlandsch-Indië noodig of wenschelijk zijn en of in het bijzonder de tusschen deze beide gebieden bestaande munteenheid moet worden bestendigd, thans volbracht en in een lijvig rapport haar meening doen kennen.

Zooals men weet, heeft deze kwestie eene geschiedenis. Bij de herziening van onze muntwetgeving in 1912 pleitte de heer J. T. Cremer, destijds lid van de Eerste Kamer, voor eene scheiding tusschen het moederlandsche en het koloniale muntwezen, omdat hij vreesde, dat te eeniger tijd een belangrijk deel van het Indische zilvergeld naar Nederland zou kunnen terugvloeien, zonder dat dit laatste daarmede gediend zou zijn. De Regeering beloofde toen het vraagstuk commissoriaal te zullen maken, doch zag van dat voornemen af op eenparig advies van de Presidenten der circulatiebanken.

Toen echter door den loop der oorlogsgebeurtenissen het monetair verband tusschen Nederland en Indië steeds losser werd en men tot op zekere hoogte reeds van eene feitelijke muntscheiding kon spreken, eene scheiding, waarvan de wettelijke sanctie werd aanbevolen in het bekende, in 1920 verschenen werk van Mr. Vissering over Muntwezen en Circulatiebanken in Nederlandsch-Indië, achtte de Regeering het oogenblik gekomen om zich door eene Staatscommissie te doen voorlichten. Deze werd in 1921 benoemd; Mr. Vissering trad op als Voorzitter der Commissie, die voorts bestond uit vooraanstaande mannen uit de bank- en handelswereld, terwijl de wetenschap werd vertegenwoordigd door Prof. Bruins.

Ruim vijf jaar heeft de Commissie op haar Advies doen wachten. Zulks vond, zooals zij zelve mededeelt, zijn oorzaak in den uiterst verwarden toestand op monetair gebied, welken zij op het oogenblik harer installatie allerwegen aantrof. Eerst nadat in 1925 verschillende landen tot het goud waren teruggekeerd, kwam er genoeg orde en regelmaat om de Commissie het uitbrengen van advies aan de Regeering mogelijk te maken.

De Commissie heeft haar taak breed opgevat en niet slechts wijzigingsvoorstellen aan de Regeering gedaan, doch ook en in de eerste plaats eene uitvoerige beschrijving gegeven van den bestaanden toestand op het gebied van het muntwezen en van de door de circulatiebanken gevolgde valutapolitiek. Aan het slot van het Advies wordt dan nog eene korte beschouwing aan enkele speciale onderwerpen gewijd, terwijl belangrijke bijlagen, zooals de correspondentie over de uitvoering van de Wet van 27 November 1919 betreffende de gehalteverlaging der zilveren munten en eene beschouwing aan de hand van nog niet openbaar gemaakte archiefstukken van het Departement van Koloniën betreffende den strijd over het oprichten van eene muntfabriek op Java in de zestiger jaren, aan het Advies zijn toegevoegd. Eene omvangrijke en belangwekkende Nota over door Indië gederfde winsten op aanmuntingen, van de hand van Mr. W. M. J. van Lutternveld, Lid en Secretaris der Commissie, vormt het slot van het werk.

Hier past een woord van hulde aan de Commissie voor het vele, wat zij den lezers van haar Advies heeft geboden. Dezen zullen haar dankbaar zijn voor de heldere en overzichtelijke samenvatting, welke zij van de bestaande regelingen op het gebied van het muntwezen heeft gegeven. Wie zich voortaan over deze zaken wenscht te oriënteren, zal stelling van dit Advies een nuttig gebruik kunnen maken.

Met het oog op de beschikbare ruimte moeten wij ons het genoeg doen ontzeggen om het een en ander mede

te deelen uit de desbetreffende beschouwingen van de Commissie en uit de Nota van Mr. van Lutternveld, en dienen wij ons te bepalen tot de in het Advies neergelegde voorstellen tot wijziging van onze inlen tot wijziging van de Indische muntwetgeving.

* * *

Bezien wij eerst de wijzigingsvoorstellen, die betrekking hebben op het moederland. Deze laten zich ten deele onafhankelijk beschouwen van de voorstellen tot wijziging van de Indische muntwetgeving.

Het Nederlandsche muntwezen omvat tweeërlei soort van munten, t.w. die welke het karakter van standaardmunt dragen, en dus zoowel voor binnen- als buitenlandsche betalingen kunnen dienen, en die, welke uitsluitend op Nederlandsch territorium te gebruiken zijn, omdat zij een hoogere nominale dan intrinsieke waarde hebben.

Van de eerstgenoemde munten, de standaardmunten, behoeft alleen het gouden tientje onze aandacht te hebben. Het vijfje, waarover de Commissie niet spreekt, heeft zeer weinig beteekenis en zou gevoeglijk kunnen verdwijnen. Het bevreemt eenigszins, dat de Commissie daartoe geen voorstel heeft gedaan.

Wat het gouden tientje betreft, zoo zag de Commissie zich geplaatst voor de vraag, of deze muntsoort ook in de toekomst moest worden gehandhaafd, dan wel of men met behoud van de goudbasis van ons muntwezen de aanmunting van gouden muntstukken voor het binnenlandsch verkeer zou moeten stopzetten of beperken en het edele metaal dus slechts zou bezigen voor internationale betalingen, waarvoor het in den vorm van haren evenzeer kan dienen als in den vorm van gemunt geld.

Dit laatste systeem vormt de z.g. goudkernstelsel, waarvan men o.a. een voorbeeld kan vinden in Engeland, dat in 1925 bij de Gold Standard Act wel tot het goud als grondslag van het ruilmiddel terugkeerde, doch het edele metaal niet weer in gebruik wilde nemen voor het dagelijksch verkeer, aangezien zulks niet noodig en niet economisch werd geacht en in de gegeven omstandigheden, zooals Churchill het in zijne rede van 28 April 1925 uitdrukte, „would be an unwarrantable extravagance”.¹⁾

De Commissie heeft er anders over gedacht en voelt niet voor navolging van het Engelsche voorbeeld, doch wenscht het gouden tientje te handhaven. Zij gaat daarmede in dezelfde lijn als de Nederlandsche Bank, welke sinds het laatste kwartaal van het vorig jaar tientjes voor het publiek beschikbaar heeft gesteld. Eene nadere motiveering van dit standpunt treft men in het Advies der Commissie niet aan. Dit valt te betreuren, aangezien het goudkernstelsel, evenals het daarmede in wezen verwante goudwisselstelsel, ontegenzeggelijk voordeelen heeft en het wel van belang geweest zou zijn te weten, op welke gronden de Commissie meent hieraan geen overwegende beteekenis te moeten toekennen. Haar Advies geeft met betrekking tot dit punt blijk van een overmaat van conservatisme, en waar het hier ging om het aangeven van richtlijnen voor onze muntpolitiek voor eene lange reeks van jaren, daar is het jammer, dat deze gelegenheid niet werd aangegrepen om tot eene hervorming van verdere strekking te geraken, waardoor eene aanmerkelijke besparing bij de voorziening van ons land met ruilmiddelen verkregen zou kunnen worden.

Intusschen, laat de Commissie de positie van het gouden tientje in hoofdzaak intact, op onderdeelen komt zij met belangrijke wijzigingsvoorstellen. Om

¹⁾ Op blz. 42 n. 1, merkt de Commissie op, dat het goudkernstelsel „het eerst in Duitschland als een stelsel werd erkend” en dan ook gewoonlijk met den Duitschen naam wordt aangeduid. Het komt mij voor, dat dit niet juist is, aangezien reeds Ricardo in 1816 een voorstel deed tot invoering van dit stelsel in zijn geschrift „Proposals for an Economic and Secure Currency” en dit systeem in 1819 bij wijze van overgangmaatregel in Engeland in practijk werd gebracht. Het stelsel is dus niet van Deutsche origine.

deze te begrijpen moeten wij echter eerst een oogenblik stilstaan bij de beschouwingen, welke de Commissie aan het zilvergeld wijdt.

* * *

Het zilvergeld is de crux van ons geldwezen. Men weet, welke moeilijkheden te dezen aanzien in de zeventiger jaren zijn gerezen. In 1873 deed de toenmalige Staatscommissie voor het Muntwezen het voorstel om het zilvergeld tot pasmunt te maken. De verwezenlijking van dit denkbeeld kon destijds echter in verband met de stemming in onze volksvertegenwoordiging niet worden doorgedreven en het zilver werd teekengeld met onbepaalde wettelijke betaalkracht. Ook bij de herziening van ons geldwezen in 1912 bleef alles bij het oude.

De Staatscommissie van 1921 heeft thans de kwestie opnieuw onder het oog gezien en is daarbij tot dezelfde conclusie gekomen als haar voorgangster van 1873.

De omstandigheden hebben zich in den loop der jaren aanmerkelijk gewijzigd. Hadden wij bij den overgang naar een nieuw muntstelsel in 1873/5 een veel te grooten zilvervoorraad, welks vermindering door het lange talmen bij het totstandkomen der munthervorming niet dan met groote verliezen had kunnen geschieden, zoo is de toestand thans zoo gewijzigd, dat ons volk door toeneming van het verkeer, door groote zilvervraag van Indië en ten slotte ook door stijging van het prijsniveau a.h.w. geleidelijk is ingegroeid in zijn teveel aan zilver. Degradatie van ons teekengeld tot pasmunt, in vroeger jaren bezwaarlijk in verband met het teveel aan zilvergeld, is dus thans zeer wel door te voeren. Zulk een maatregel zou wettelijk sanctionneeren, wat door de ontwikkeling der toestanden reeds feitelijk het geval is. Duitsland heeft vroeger in denzelfden toestand verkeerd als wij. Doch na het doormaken van een analoog proces van ingroeien in een teveel aan zilvergeld kon dit in 1909 zonder bezwaar tot pasmunt worden verklaard.

Op den duur moet het de bedoeling zijn, zoo zegt het Advies, dat het zilver slechts tot een zoodanig bedrag kracht van wettig betaalmiddel zal hebben, als een ieder gemakkelijk bij zich kan dragen. Daarvoor echter schijnt de huidige voorraad nog wat te groot en bij wijze van overgangsmaatregel stelt de Commissie daarom voor, de kracht van wettig betaalmiddel van guldens en rijksdaalders hier te lande te limiteeren tot f 100, terwijl de halve guldens, die ten onzent in tegenstelling tot Indië nimmer veel betekenis hadden, moeten worden ingetrokken.¹⁾

Blijkt het eerlang, dat het zilvergeld, tot pasmunt gemaakt, te overvloedig zal zijn, zoo moet de thans bestaande bevoegdheid van de Regeering om tot versmelting over te gaan (art. 4 van de Munwet 1901) bestendig blijven, zij het ook met eene ietwat gewijzigde redactie der wetsbepaling.

Het gehalte onzer zilveren munten wenscht de Commissie onveranderd te laten. De aanleiding tot de noodwet van 27 November 1919, gelegen in den hoogen zilverprijs, is inmiddels vervallen, zoodat er geen reden meer is om deze wet verder uit te voeren.

Het komt ons voor, dat tegen het meest belangrijke van de bovengenoemde voorstellen, de wijziging van het karakter onzer guldens en rijksdaalders, van Nederlandsch standpunt bezien (op de Indische zijde der zaak komen wij later terug) geenerlei bezwaar bestaat. In de praktijk zal de maatregel niet heel veel verandering teweegbrengen, maar schaden zal hij in geen geval, zoodat men er zich in kan verheugen, dat het tweeslachtige stelsel van den hinkenden standaard zal worden vervangen door dat van den gouden standaard, welk laatste overigens reeds logisch voort-

¹⁾ Zou thans de tijd niet zijn gekomen om ook den halven cent af te schaffen? Practisch heeft deze geen betekenis meer. De Commissie doet hiertoe echter geen voorstel.

vloeide uit het beginsel van de Omsmeltingwet van 1884.

Een voordéel van den maatregel is het zeker, dat men langs dezen weg automatisch komt tot eene scheiding van het Nederlandsche en het Indische muntwezen. Deze kant van de kwestie is wel zoo belangrijk als de zooveen genoemde en heeft stellig bij de Commissie, die, zooals wij nog nader zullen zien, geleidelijk wenscht te komen tot eene volledige scheiding tusschen het moederlandsche en het koloniale geldwezen, den doorslag gegeven. Is het thans mogelijk, dat zilvergeld uit Indië naar Holland terugsroomt, al is dat ook, zooals bij de nadere bespreking der bestaande munteenheid nog zal blijken, momenteel verre van waarschijnlijk te achten, alle gevaren kunnen worden ondervangen, indien men, zooals de Commissie heeft gedaan, het zilver in Holland tot pasmunt maakt, en indien men het op de eene of andere wijze onmogelijk maakt, dat zilvergeld in groote hoeveelheden naar Holland wordt gestuurd, niet om het daar in circulatie te brengen, doch om het overeenkomstig art. 12 der Munwet aan den Staat af te dragen. Dit laatste punt is, voorzover wij zien kunnen, aan de Commissie ontgaan, doch het schijnt geenszins onmogelijk om in dit opzicht eene bevredigende regeling tot stand te brengen.

Thans moge nog een enkele opmerking worden gemaakt over de verdere onderdeelen van het plan der Commissie ten aanzien van ons zilvergeld. Ook hier treft weder een zeker conservatisme, waarvan het Advies der Commissie doortrokken is. Heeft zij het niet gewaagd om ten aanzien van het goudgeld met belangrijke nieuwigheden te komen, ook bij het zilver toont zij gehechtheid aan den bestaanden toestand blijkens het feit, dat zij het gehalte onzer zilveren munten onveranderd wil laten. De Commissie heeft natuurlijk gelijk met hare bewering, dat de omstandigheden, die geleid hebben tot de wet van 1919, thans niet meer bestaan. Maar daarmede is o.i. de kwestie niet afgedaan.

Uit welke stof het geld in kleine coupures bestaat, is onverschillig, mits het maar bruikbaar is. Ook papiergeld kan uitstekend voldoen, zooals zoo aanstands nader zal blijken. Waarom dan het huidige gehalte onzer zilveren munten ook voor de toekomst te bestendigen? Er ligt hier een belangrijk terrein voor bezuiniging, waarvan de Staat door de regeling van het Muntfonds weliswaar niet direct profiteert, doch die niettemin aan onze volkshuishouding in haar geheel ten goede zou komen.

De vasthoudendheid der Commissie doet te vreemder aan, waar zij er anderzijds weer geen bezwaar tegen heeft gemaakt, dat de zilverbons, in 1914 bij wijze van noodgeld in omloop gebracht, duurzaam een plaats in ons geldwezen zullen krijgen.

Terecht maakt de Commissie de opmerking, dat de uitgifte van het kleine papiergeld hier te lande wat stelselloos heeft plaats gevonden. Immers, de eenige regel, die ten aanzien van deze geldsoort werd getroffen, bestond in het vaststellen van een zeker maximum, dat ten slotte bij de wet van 7 December 1918 op 100 millioen gulden is gebracht. Nu stelt de Commissie voor om de zilverbons van 2½ gulden, welke in eene reële behoefte van het verkeer blijken te voorzien, naast de zilveren rijksdaalders in omloop te laten, doch dan niet meer zonder dekking, doch als door den Staat uit te geven goudcertificaten, te dekken door bijv. ⅔ goud en ⅓ goudwissels, een en ander te deponeren bij de Nederlandsche Bank, en ten slotte met behoud van een zeker maximum, dat de Commissie echter lager gewenscht te stellen dan het huidige maximum, en wel op 20 millioen.

Wordt dit voorstel gevolgd, zoo zal het gedaan zijn met de uitgifte van ongedekt staatspapiergeld hier te lande. Deze heeft wel nooit een angstwekkenden omvang gekregen, maar het principe was fout en de Commissie heeft goed gedaan om daartegen op te komen.

Er rijzen echter ook tegen het door haar gedane voorstel wel enkele bezwaren. Vooreerst vragen wij ons af, waarom men voor het kleine papiergeld een grootere metaaldekking heeft voorgeschreven, dan voor het zooveel belangrijker papiergeld in grootere coupures. Daarvoor is, naar het ons voorkomt, geenlei reden.¹⁾

Voorts heeft bij toepassing van het door de Commissie aanbevolen stelsel handhaving van het maximum der uitgifte van zilverbons geen zin meer. Een maximum dient tot het beperken van gelduitgifte, die op zichzelf gevaarlijk is te achten, doch wanneer men deze door het voorschrijven van eene behoorlijke dekking op één lijn gaat stellen met andere dergelijke geldsoorten, waarvoor geen maximum is bepaald, zoo is het vasthouden aan een limiet voor een deel van het papiergeld in het geheel niet meer noodig.

En ten slotte, waarom wordt de uitgifte van klein papiergeld niet opgedragen aan die instelling, die ook met de uitgifte van het groote papiergeld is belast? Dat zou eene logische oplossing zijn met meer eenheid van gedachte, dan in het huidige stelsel en ook in het Advies der Commissie is gelegen. Wij hebben op de wenschelijkheid daarvan reeds vroeger gewezen. Kon men zich voorstellen, dat er in 1914 bezwaren bestonden om de Nederlandsche Bank op te dragen voor de uitgifte van klein papiergeld te zorgen, omdat men daardoor feitelijk de bankbiljetten oninwisselbaar zou hebben gemaakt, gegeven de onwenschelijkheid van goudafgifte en de onmogelijkheid om met het beschikbaarstellen van zilvergeld langen tijd voort te gaan, zoo kan men zich thans, indien de voorstellen der Commissie worden verwezenlijkt, op dit argument niet langer beroepen. Immers, had de Nederlandsche Bank tot dusverre een „zilverbolwerk”, waarachter zij zich kon verschuilen bij aanvragen tot inwisseling van bankpapier, zoo komt deze verdediging haar dan te ontvallen, daar het zilver pasmunt wordt en dus slechts tot beperkte bedragen door de houders van bankpapier behoeft te worden aangenomen. Ook de zilverbons zullen volgens den gedachtengang van de Commissie wel pasgeld moeten worden. Noch het zilvergeld noch de bons zullen dus kunnen dienen om de Nederlandsche Bank het inwisselen harer biljetten mogelijk te maken. Maar daarmee vervalt dan ook alle reden om de uitgifte van papiergeld te verdeelen over twee lichamen, den Staat voor het kleine en de Nederlandsche Bank voor het groote papiergeld. Ook in Engeland heeft men dit ingezien en bestaat het plan om de Currency Notes te zijner tijd door bankpapier in kleine coupures te vervangen.²⁾ Mocht men meenen, dat de circulatiebank door de uitgifte van het kleine geld op te groote kosten zou worden gejaagd, zoo ware eene billijke oplossing te vinden door haar daarvoor uit de staatskas eene vergoeding te geven, resp. het winstaandeel van den Staat te verminderen. Doch de toestand, dien wij

¹⁾ De gouddekking van het staatspapiergeld heeft in wezen dezelfde strekking als het Muntfonds, dat wij na de herziening der Muntwet in 1912 hebben gekregen. Beide moeten dienen om de winst op het aannemen van geld buiten de staatsmiddelen te houden. Wanneer men eenmaal aanneemt, dat het hier twee in wezen gelijke gevallen betreft, zoo rijst de vraag, waarom hiervoor niet in beide gevallen dezelfde dekkingsregeling wordt getroffen. Dat zou niet anders dan logisch zijn. Daarom schijnt het mij niet consequent, wanneer de Commissie in haar Advies de meening verkondigt, dat er geen aanleiding is om wijziging te brengen in de regelen betreffende de belegging van het Nederlandsche en het Indische Muntfonds. Die aanleiding was er wel degelijk en zulks blijkt ten overvloede uit het voorstel der Commissie om voor de „goudcertificaten” eene andere en betere regeling te treffen. Nu zou het wellicht ondoenlijk zijn om thans ineens de activa van Muntfonds door goud of goudwissels te gaan replaceeren, doch geleidelijk ware zulks zeker wel te doen en in elk geval zou men kunnen beginnen een ander systeem te volgen voor nieuwe aanmuntingen.

²⁾ Zie ons artikel over het Engelsche papiergeld in E.-S. B. van 17 Februari 1926.

thans kennen en dien de Commissie in dit opzicht wil bestendigen, is niet logisch.

* * *

Na dit uitstapje ter bespreking van de voorstellen der Commissie betreffende het teekengeld en de zilverbons keeren wij terug tot het goudgeld. Dit zal bij de inwisseling van bankpapier, waarvan wij reeds zooveel spraken, een andere positie krijgen dan vroeger, toen het ingevolge de bekende verklaring van 1903 werd bewaard voor buitenlandse betalingen en slechts in beperkte mate voor binnenlandsch gebruik beschikbaar werd gesteld. Dit zal thans niet meer gaan, aangezien de houders van bankbiljetten bij inwisseling zilvergeld boven een bedrag van f 100 zullen kunnen weigeren. De Nederlandsche Bank zal er dus op moeten rekenen, dat zij haren biljettenhouders in goud zal hebben te betalen, terwijl het zilvergeld niet langer als metaaldekking gebezigd zal mogen worden.

Bij inwisseling van bankpapier is het echter voordeliger om gouden tientjes te vragen dan goud in baren, aangezien de vervaardiging van gouden munten hier te lande met kosten gepaard gaat en zij dus gewoonlijk iets duurder zullen zijn dan goud in ongemunten vorm. Het is daarom te verwachten, dat bij inwisseling het eerst een aanval op den voorraad tientjes van de Bank zal worden gedaan. De Bank kan hiervan bezwaren ondervinden en om deze te ondervangen, heeft de Commissie een tweeledig voorstel gedaan.

Vooreerst wenscht zij de bestaande voorkeur voor tientjes te mitigeeren, door den Staat het muntloon te laten betalen. Dat neemt wel niet alle kosten weg, maar dan toch een groot deel daarvan.

Voorts moet de Regeering bevoegdheid krijgen om de Nederlandsche Bank te machtigen hare biljetten tijdelijk niet in gouden munt, doch in baren in te wisselen.

Het eerste voorstel heeft het voordeel, dat het de grenzen van de fluctuaties der wisselkoersen enger maakt door verhooging van het invoerpunt van goud, althans indien de Nederlandsche Bank haar aankoop-prijs voor goud met het bedrag van het muntloon verhoogt, hetgeen wel de bedoeling zal zijn. Anderzijds beteekent deze verhooging een vergemakkelijking van den goudimport, hetgeen in de tegenwoordige omstandigheden weer minder gewenscht is. Ook is het een nadeel, dat men den Staat met groote financiële offers gaat belasten. Zoolang het streven van de circulatiebank erop gericht zal zijn om tientjes in het verkeer te brengen, moet men daarover niet lichtvaardig denken. Gegeven de overbodigheid van het gouden geld voor de binnenlandsche betalingen zouden wij dan ook huiverig zijn om dit voorstel van de Commissie aan te bevelen.

Ook hier blijkt weer, hoeveel gemakkelijker en economischer het zou zijn over te gaan tot het goudkernstelsel. De Commissie zelf gaat een eindwegs in deze richting, door de mogelijkheid van inwisseling van bankpapier in baren goud te openen. Stellig een stap in de goede richting, maar jammer dat men den nieuwen weg niet ten einde toe heeft willen bewandelen.

Wij zullen in een volgend artikel nagaan, welke voorstellen de Commissie ten aanzien van Indië heeft gedaan. Zooals wij reeds zagen, is de hervorming, die zij voor Nederland heeft voorgesteld, voor Indië in zoverre van belang, dat het bij uitvoering daarvan feitelijk tot muntscheiding zal komen. Zooals nog zal blijken, is het de bedoeling der Commissie, dat daarnaar ook in Indië geleidelijk zal worden gestreefd, zoodat na verloop van tijd van de bestaande munteenheid niets meer over zal zijn. G. M. V. S.

BELASTINGVLUCHT.

I.

We gaan hoe langer hoe meer hooren van landgenooten die zoo „wijs” zijn om onze hooge belastingen te ontloopen. Ze zijn er vaak wat trotsch op, dat

ze zich niet laten villen door den Hollandschen fiscus. „Verbeeld je, in een goed klimaat te kunnen leven in luxe-hotels of wel in een ruim huis met veel bediening, met een auto, of misschien zelfs twee, en dan met de belastingen inbegrepen nog niet eens uit te geven, wat je in Holland alleen al naar den belastingontvanger kunt brengen of gireeren! Je bent dan wel mal als je in Holland blijft. Hier in het buitenland kunt ge goed leven en nog wat opleggen ook voor de kinderen, die wellicht thuis de zaken voortzetten. En als je hier komt te sterven, dan erven zij het bedrijf nog ook zonder noemenswaard successie-rechten te betalen” (als het bedrijf bijtijds in een vennootschap is omgezet zelfs in het geheel niets). Zoo maakt de een den ander gek en telkens weder hooren wij van lieden die „zoo verstandig” zijn om te gaan reizen of om zich in Zwitserland of België of Monte Carlo te vestigen.

Ons land is met Engeland nu eenmaal het land, waar de directe belastingen naar draagkracht geheven het allerzwaarst zijn.¹⁾ Ons budget is buitengewoon hoog en nergens bijna wordt het rechtvaardigheidsbeginsel bij het belastingheffen sterker doorgevoerd dan ten onzent. Waarschijnlijk overtreft het bedrag, dat aan rijks- en gemeentelijke inkomstenbelastingen en vermogensbelastingen betaald moet worden door hen, die meer dan eenige duizendtallen guldens inkomens hebben, dat hetwelk ergens anders ter wereld, Engeland uitgezonderd, betaald moet worden. En de neiging tot ontvluchten van die hoge lasten wordt bij wie zulks maar even kan doen, nog zeer bevorderd doordat eenige landen hun belastingregelingen op vreemdelingen minder streng toepassen dan op eigen burgers, omdat zij voor deze laatsten de lasten hopen te verlichten, door vreemdelingen te lokken, die aan de openbare besturen lang niet kosten wat zij opbrengen, ook al betalen zij dan maar half- of kwartgeld.

Het schijnt mij niet voldoende de zaak van de belastingvlucht uitsluitend te bekijken uit het oogpunt van het directe nadeel, dat aan de achterblijvenden wordt toegebracht door hen, die zich aan de Nederlandsche belastingen onttrekken. Wij moeten ook rekening houden met de psychologische gevolgen van de belastingvlucht. Het denkbeeld, dat verscheidenen, die „binnen” zijn, zich aan de gevolgen, die de oorlog en de roekeloze financieele politiek daarna voor de belastingschuldigen hebben, onttrekken, maakt voor de achterblijvers den druk dien zij gevoelen van de belastingen dikwijls nog belangrijker zwaarder. De mensch — en de Hollander misschien wel in het bijzonder, — legt zich bij het onvermijdelijke, dat op allen rust, vrij gemakkelijk neer; het denkbeeld echter, dat anderen zich weten te onttrekken, maakt een last eerst hinderlijk zwaar.

Het vraagstuk heeft door den oorlog een geheel ander aspect gekregen dan het voorheen had. Vroeger mogen al de hoge belastingen ten onzent eens een enkele keer den doorslag gegeven hebben voor wie overwoog, of hij niet aangener in het buitenland kon leven dan ten onzent; doch factoren van anderen aard waren toch wel nagenoeg altijd de gewichtigste. Sedert echter de oorlogsjaren met hun honderden millioenen verslindende mobilisatie en distributie en de „Boomjaren” met de ontzaglijke uitbreiding der kosten voor onderwijs en sociale verzekering, naast een vaak zorgeloos opdrijven van de kosten van menigen tak van staatsdienst, onze belastingen hebben opgevoerd tot een peil, dat ongevenaard is, en toch maar ternauwernood voldoende, is het belastingbiljet de factor bij uitnemendheid geworden, die velen doet zoeken naar een woonplaats buiten onze grenzen of eigenlijk buiten het gebied onzer belastingen.

De zaak is niet geheel nieuw; aan het einde van de 19e eeuw hebben wij zien opkomen het ontvluchten aan wat men toen vond hooge gemeentelijke belastingen. De nadeelgeve gevolgen voor het gemeentelijke financieewezen heeft de wetgever getracht te verminderen door de invoering der forensenbelasting. De noodzakelijkheid daarvan was somtijds met cijfers aan te wijzen; het metterwoon uit een gemeente wegtrekken van eenigen maakte de belastingen voor de achterblijvenden soms van dien aard, (althans in het licht van dien tijd, dat een gansch ander was dan het licht van den onzen) dat het noodzakelijk was den rollenden sneeuwbal eenigszins te stuiten. We kunnen de directe gevolgen van het wegtrekken van welgestelden uit ons land voor het belastingbiljet der blijvenden nog niet in cijfers brengen.¹⁾ Maar het is, waar onze welvaart nog steeds niet noemenswaard bergop gaat²⁾ en de inkrimping van de behoeften van den fiscus uiterst moeilijk blijkt, zeer wel mogelijk, dat de beweging nog een grooteren omvang krijgt; te meer nu er gevaar schijnt, dat de gemeentelijke aanslagen, die een tijdlang een sterk dalende richting aannamen, weder in de stijgende lijn zullen komen.

De vraag moet daarom gesteld worden: hebben wij het recht om hen, die vluchten voor onze hoge belastingbiljetten, het daarbij niet al te gemakkelijk te maken, natuurlijk niet in den zin dat wij hun het recht zich te verplaatsen zouden ontzeggen, doch dat wij zulks voortaan minder voordelig voor hen maken? Hebben wij het recht om het mogelijke te doen, opdat zij althans gedeeltelijk blijven bijdragen in onze lasten? Voor den oorlog zoude ik tegen een bevestigende beantwoording van die vraag wel wat hebben opgezien; thans lijkt mij een bevestigend antwoord alleszins gerechtvaardigd.

Zij die wogtrekken hebben er gedurende een aantal jaren van geprofiteerd, dat zij burgers waren van een land, dat buiten den oorlog bleef. Menigeen die, om redenen vaak van zeer verschillenden aard, reeds voor den oorlog buiten ons land ging wonen, kwam al spoedig, nadat de groote crisis uitbrak, hier veiligheid en materieele levensverzekerdheid zoeken; ze leverden het bewijs van de groote waarde, die het had burger te zijn van een land, dat buiten de directe verschrikkingen van den krijg bleef, wat door wie nimmer daarbuiten gewoond hadden vaak niet genoeg gewaardeerd werd in die tijden. De Avenue Louise te Brussel, klassieke verblijfplaats van wie misschien wel voor rechtvaardige verdeling der belastingen gevoelen, maar toch liever leven in een land waar die verdeling ten hunnen voordeele zeer onrechtvaardig is, waar immers van de mingegeoden het meest wordt genomen, dat lustoord liep leeg in de richting der Nederlandsche grenzen.

Het heeft in en na die oorlogsjaren aan het Nederlandsche volk schatten gekost, deels om de neutraliteit te handhaven, deels om de materieele gevolgen van de blokkade-maatregelen zoo weinig mogelijk door allen te doen gevoelen. Vele distributiemaatregelen, indien al niet gemaakt om binnenlandsche roerigheid te voorkomen, hebben, toch in elk geval er veel toe bijgedragen dat er van binnenlandsche onveiligheid nimmer sprake is geweest. Daarvan hebben alle ingezetenen medegenoten. Ook de welgestelden hebben van de distributiemaatregelen materieel geprofiteerd. Is het dan niet onbillijk, dat nu de kosten van dat alles nog zwaar op ons budget drukken, zooveel mogelijk getracht wordt daarin mede te laten dragen door allen, die destijds mede van de maatregelen hebben geprofiteerd. Toen de Verdedigingsbelastingen werden gemaakt, is zonder den minsten tegenstand van eenige zijde, daarin de bepaling opgenomen, dat wie

¹⁾ Het aan onze belastingen onttrokken vermogen werd ten vorige jare van bevoegde zijde reeds op 300 millioen geraamd.

²⁾ Behalve dan voor zoover ze afhankelijk is van de baten van Indische cultures.

¹⁾ Of ze in Duitschland zwaarder zijn, is moeilijk uit te maken, wijl ze aldaar niet zoo streng geheven worden als in Nederland en Engeland.

na 31 December 1915 en voor 1 Mei 1918 het Rijk metterwoon verlaten hebbende, zich voor 1 Mei 1921 in het Rijk vestigen zouden, beschouwd zouden worden als hebbende het Rijk nimmer metterwoon verlaten.

Dat werd bepaald in den aanvang van 1916; het gold een belasting, welke gedurende drie jaren (1 Mei 1916—1 Mei 1919) geheven zoude worden; men verwachtte dat de oorlog lang voorbij zoude zijn, vóórdat die drie jaren om waren en dat wellicht sommigen, als de oorlog geëindigd zoude zijn, zich aan de verdere betaling dier hooge belastingen zouden onttrekken door zich een of meer jaar buitenslands op te houden. Door den loop der omstandigheden is de bepaling vermoedelijk niet, of uiterst zeldzaam toegepast moeten worden en is zelfs haar preventieve werking niet noodig geweest. Doch nu de omstandigheden er tevens toe hebben geleid, dat de drie Verdedigingsbelastingen, zij het met lager tarief, tot 1934 moeten blijven gelden, en nu ook de opcentenheffing voor het Leeningsfonds langer en zwaarder blijft drukken dan bij den aanvang werd vermoed, is er nu niet alle reden om op den in 1916 ingeslagen weg voort te gaan? Is het rechtvaardig, dat thans velen, die van onze uitzonderingspositie genoten, zich aan de betaling van de deswege gemaakte kosten kunnen onttrekken.

Doch is de rechtvaardigheid bij het bovenstaande niet twijfelachtig, ook aan de andere lasten, — die welke niet uit den oorlog voortvloeien — is het niet billijk, dat men zich eenvoudig onttrekken kan door te gaan naar een land waar minder orde op de financiën wordt gesteld, dus weinig belasting gheven wordt, of waar men het rechtvaardigheidsbeginsel bij de verdeling der lasten niet of minder toepast, of wel, naar een land, waar, gelijk in Zwitserland, de vreemdelingen ontzien worden ten einde ze tot vestiging te lokken.

Zij die ons verlaten, denken er meestal niet aan om hun nationaliteit op te geven en wenschen de banden met Vaderland en betrekkingen niet te verbreken.

De meesten zijn begrijpelijkerwijze trotsch op die nationaliteit. Doch afgezien daarvan is het ook hun belang om Nederlanders te blijven. In deze tijden is het „niet behooren tot eenig volk,” iets, dat men zich niet gemakkelijk veroorloven kan en de overgang tot een andere nationaliteit vordert overal een verblijf van eenige jaren. Al zijn de visa afgeschaft in het overgrootste deel van Europa, zonder paspoort kan men toch nog moeilijk buiten zijn eigen land leven. In alle landen kan de bescherming van onze diplomaten en consuls op een oogenblik noodig zijn. Gaat het nu aan, dat wie wenschen te blijven behooren tot de Nederlandsche volksgemeenschap en wie van de macht, welke deze ook in het buitenland ten behoeve van zijn leden kan doen gelden, willen profiteren, zich eenvoudig kunnen onttrekken aan het dragen van de lasten zonder welke het orgaan dier volksgemeenschap, de Staat der Nederlanden, zijn taak niet vervullen kan.

Het komt mij voor, dat de Staat het recht heeft te zeggen, wie tot het Nederlandsche volk behoort, en als Nederlander eenige bescherming in andere landen geniet, ja die bescherming vorderen kan en bij schending van zijn rechten zich op Nederlandsche ambtenaren en de Regeering in het Vaderland beroepen wil, die behoort ook naar draagkracht mede te betalen in de lasten van het Nederlandsche volk, althans gedeeltelijk. Hij moge van een aantal lasten van zelf bevrijd blijven, omdat die niet anders dan van ingezetenen geheven kunnen worden; er moge ook met betrekking tot andere lasten rekening mede gehouden worden dat hij óók te betalen heeft daar waar hij thans vertoeft, doch dat hij zich aan alle lasten onttrekt, die moeten worden opgelegd, opdat de Nederlandsche Staat kunne bestaan, kan niet worden geduld. Engeland stelt zijn weggetrokken zonen allermintst vrij van zijn lasten, als het eenige kans ziet ze

te innen, wat daar voor een deel niet lastig valt door het heffen bij de bron.

Nu alom de lasten hoog zijn is het begrijpelijk, dat er bij verschillende staten meer en meer een streven is ontstaan, om belasting te heffen van de welgestelde ingezetenen van andere landen en dat men die tracht tot zich te lokken door ze minder lasten op te leggen, dan ze in hun eigen vaderland hebben te dragen, maar ook dan de nieuwe woonplaats van de eigen burgers vraagt. Het zoude voorzeker op den weg van den Volkenbond liggen, om daartegen maatregelen te nemen.

Evenzeer als de Volkenbond wil trachten te voorkomen dat sommige staten bemoeilijkt worden in het invoeren van wenschelijk sociale maatregelen doordat andere staten daarmede achterblijven, is er reden voor de volkerengemeenschap om te voorkomen, dat sociale rechtvaardigheid op het punt van belastingen aan de staten, die deze wenschen te betrachten, wordt onmogelijk gemaakt door onfaire concurrentie van andere staten, hetzij dat deze op het punt van rechtvaardige verdeling der lasten in het algemeen achterlijk zijn, of wel de welgestelde vreemdelingen daarbuiten laten, ten einde ze uit hun land te lokken.

Maar men kan zich moeilijk illusies maken van hetgeen internationale overeenkomsten ter zake zouden uitwerken. Op internationaal gebied is de moraliteit in zooverre betreft het naleven van aangegane overeenkomsten in het algemeen niet te best; wanneer het gaat om overeenkomsten, waarvan de naleving niet te controleeren is dan met behulp van hen, die van de niet-naleving profiteren, dan zal er zeker niet veel van terecht komen. Willen wij iets doen, dan moeten wij voor ons zelf zorgen, en we moeten al blij zijn, als andere landen ons daarbij niet te zeer uit eigenbelang bemoeilijken.

De landen, die niet zoo verstandig zijn in deze zichzelf te helpen, loopen gevaar dat hun op den duur het billijk regelen van hunne belastingen zeer wordt bemoeilijkt door de handelingen van andere landen, die hun een deel van hun beste belastingbetalers weten te ontlokken. Bij het steeds snellere en gemakkelijker personenvervoer worden de bezwaren tegen het gaan wonen in landen die vreemdelingen lokken door hen zeer laag te belasten, steeds geringer. Dat moge dan verheugen wie, zoals de redactie van de Buitenlandsche Post, meent, dat daarin een goed middel is gelegen tegen te hooge opdrijving der uitgaven en tegen te sterke opvoering van de lasten der meer-gegoeden in sommige landen (als het onze), zelfs wie toegeeft dat onze financieele politiek in voorbij-gangene jaren allermintst door den beugel kon en wie lijdt onder te ver doorgevoerde progressie onzer inkomsten- en vermogens- (incl. successie)belastingen kan als goed vaderlander niet willen speculeeren op minder fatsoenlijke handelingen van andere regeeringen om zijn eigen regeering tot redelijker handelen te nopen; hij kan niet wenschen, dat Zwitserland, België en Italië te beslissen hebben hoe hoog onze staatsuitgaven kunnen worden opgevoerd en hoe ver het belasten naar draagkracht kan worden doorgevoerd.

VAN GIJN.

(Slot volgt.)

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. HERVORMING VAN HET ENGELSCH VENNOOTSCHAPSRECHT.

Prof. Dr. T. E. Gregory te Londen schrijft ons:

Het Rapport van het Company Law Amendment Committee, dat onlangs is verschenen, is geen gemakkelijk te lezen of samen te vatten document. Het handelt niet op breede en wijsgeerige wijze over de zeer belangrijke materie, waarop het betrekking heeft, noch ook is de constructie van het Rapport zoodanig, dat de niet-deskundige lezer in staat wordt gesteld, gemakkelijk het verband te zien tusschen de voorgestelde hervormingen en den huidige stand der wet-

geving. De bijzondere ondeugd van Britsche juristen en wetgevers, te verwijzen naar bepalingen van bestaande wetten zonder de zaak werkelijk grondig uit te leggen, is ook de ondeugd van dit document. Niettemin zijn de voorgestelde hervormingen in sommige opzichten zeer belangrijk en het zou jammer zijn, indien de vorm van het Rapport ervan weerhield, aandacht aan den inhoud te schenken.

De algemeene toon van het Rapport is conservatief: in het algemeen, meent de Commissie, voldoet het bestaande stelsel van vennootschapsrecht en practijk aan de daaraan gestelde eischen op zeer bevredigende wijze. De groote meerderheid der vennootschappen wordt op eerlijke wijze beheerd; tal van de misbruiken der jongste jaren zijn het gevolg van de abnormale omstandigheden der oorlogs- en naoorlogsperiode en waarschijnlijk niet permanent. Verder meent de Commissie, dat elasticiteit voor de practijk van het uiterste belang is, hetgeen haar achterdochtig maakt jegens pogingen om misbruiken te voorkomen door „het simpele middel van een in de wet neergelegd verbod”. Om deze reden stelt de Commissie slechts wijzigingen voor, waar aan twee voorwaarden is voldaan, nl. „waarvan het volkomen duidelijk is, dat de wijziging in kwestie werd geëischt en gerechtvaardigd door de voor de Commissie afgelegde verklaringen en dat om de in overweging gegeven wijzigingen werd gevraagd door een zeer belangrijk deel der zakenwereld, terwijl wij ons ten aanzien daarvan hebben overtuigd, dat het niet waarschijnlijk is, dat ongewenschte gevolgen eruit zullen voortvloeien”.

Het Rapport valt in twee deelen uiteen: in beginselkwesties en in kleine detailwijzigingen, waarmede geen beginselen gemeeld zijn. Bij kennisneming van het Rapport blijkt, dat de beginselvragen op hun beurt in tweeën zijn gesplitst: nl. die, welke betrekking hebben op de uitgifte van kapitaal aan het publiek, onder welk hoofd valt de wijze, waarop men zich tot het publiek wendt en in de tweede plaats die met betrekking tot de gestie der vennootschap, in het bijzonder ten aanzien van de verantwoordelijkheid der „directors”, het houden der rekeningen e.d. Mijn doel is, in dit artikel alleen de eerste groep vragen te behandelen.

Het is algemeen bekend, dat er in de laatste jaren nogal iets te doen is geweest over de tactiek van zekere Amerikaansche en andere firma's, welke werkten met persoonlijke bezoeken aan beleggers en op deze wijze erin geslaagd zijn, groote hoeveelheden waardelooze aandelen te verkoopen of, waar dit niet het geval is geweest, aandelen of gedeelten daarvan tegen koersen, welke ver boven de marktwaarde uitgingen, te verkoopen. Dit vormt het vraagstuk van het z.g. „share-hawking”. Hiernaast is het probleem van het „offer for sale” gerezen. In dit geval verkipt de vennootschap haar aandelen en bloc aan een emissiehuis, dat hen aan het publiek aanbiedt, in plaats van dat zij hen zelf aan het publiek aanbiedt en zij zich tegen een mislukking verzekert door een garantie van een syndicaat. Bij den huidigen stand der wet zijn de aandelen dan eigendom van het emissiehuis en het stuk, door middel waarvan zij aan het publiek worden aangeboden, het z.g. „offer for sale” is niet een prospectus, dat moet voldoen aan de regels, die te dezen aanzien in Companies Acts zijn neergelegd. Een verder punt van eenig belang is de vraag, of het vennootschappen zal zijn toegestaan, aandelen beneden pari uit te geven. Op het oogenblik is zulks niet geoorloofd, doch hetzelfde resultaat wordt ongeveer bereikt door het verlenen van hooge syndicaatsprovisie, zoodat de leden van het syndicaat de aandelen tegen minder dan de nominale waarde krijgen.

Het Rapport bevat een tiental punten ten aanzien van de uitgifte van aandelen en obligatiën, waarvan bovengenoemde de belangrijkste zijn. Van de andere zal hieronder nog iets worden gezegd.

Wat „share-hawking” betreft vestigt het Rapport

de aandacht op de moeilijkheden, die erin zijn gelegen, te voorkomen, dat bedriegers azen op de argeloozen, in het bijzonder, wanneer deze laatsten gaarne speculeeren. Deze kwestie moet naar de meening der Commissie in ieder geval in een speciale wet worden geregeld en niet door de Companies Acts. Zij verwerpt het voorstel, dat een vergunningstelsel zal worden ingevoerd, ten deele op dezen grond, dat het moeilijk zal zijn, dergelijke vergunningen in te trekken zonder een uitgebreid onderzoek en anderdeels, omdat het feit alleen, dat een aandeelenverkooper vergunning werd verleend, reeds op zichzelf het bedrog gemakkelijker zou maken. De Commissie komt daarom tot de volgende aanbevelingen. Colportage van aandelen behoort bij de wet geheel verboden te worden. Indien de aandelen worden verkocht door middel van over de post verzonden circulaire, moeten daarin zekere bijzonderheden worden verstrekt en straf zal worden opgelegd, wanneer aangetoond wordt, dat deze bijzonderheden in eenig materieel opzicht valsch zijn. Afgezien van verklaringen met betrekking tot de vennootschap zelf, welke aandelen worden aangeboden, moet een verklaring worden afgelegd, of het aanbod geschiedt door den aanbieder als principaal of agent en, indien als agent, de naam van den principaal worden opgegeven, alsmede een adres in Groot-Brittannië, waar zoodanige principaal kan worden gevonden, indien een actie voor rechter noodzakelijk blijkt. Het is echter van belang op te merken, dat deze voorschriften alleen van toepassing zullen zijn op aanbiedingen van aandelen per circulaire, wanneer de aandelen niet worden genoteerd of verhandeld door de London Stock Exchange of een provinciale beurs. De Commissie beperkt aldus haar aanbevelingen strikt tot die gevallen, waarin, naar bekend is, misbruiken hebben plaats gevonden.

Wat het „offer for sale” betreft, dringt het Rapport tot den wortel door en stelt voor, dat dit zal worden gelijkgesteld met het prospectus, in zoverre het den verplichten inhoud betreft. De juistheid van dezen stap ligt zoo voor de hand, dat zij nauwelijks de eenigszins omslachtige verdediging van de Commissie behoeft. Doch in aanvulling hierop doet de Commissie nog een bijzonder belangrijk voorstel met betrekking tot den inhoud van het prospectus zelf. Dit voorstel betreft een verklaring ten aanzien van de winsten der vennootschap in het verleden of van de winsten, die de vennootschap zich voorstelt te maken. Bij den huidigen stand der wet behoeven deze feiten niet te worden vermeld en waar zulks wel geschiedt, vindt dit vaak in zoodanigen vorm plaats, dat de waarheid eerder wordt verborgen dan aan het licht gebracht.

Indien de aanbevelingen der Commissie worden aanvaard, zal een prospectus in de toekomst een door de accountants bekrachtigde verklaring moeten bevatten omtrent de netto-winsten over de voorafgaande drie jaren en wel voor ieder jaar afzonderlijk. Een niet onbelangrijke aanbeveling in dit verband is, dat het onwettig moet worden gemaakt een „verkort prospectus” uit te geven, indien zoodanig verkort prospectus in een vorm hoe dan ook vergezeld gaat van een biljet, waarop gelegenheid wordt geboden tot inschrijving op obligatiën of aandelen.

Thans ga ik over tot de andere kwesties in verband met de uitgifte van kapitaal, waarover de Commissie handelt.

1. Het Rapport stelt voor een wijziging in de huidige wet ten aanzien van het minimum bedrag, waarvoor moet zijn ingeschreven, alvorens de „directors” kunnen overgaan tot de toewijzing van aandelen. De huidige toestand, betoogt het Rapport, is, dat de wet nutteloos geworden is wegens het lage minimum, dat gewoonlijk in de statuten wordt vastgesteld. De Commissie stelt derhalve voor, dat het nieuwe minimum niet eens voor al wordt vastgesteld, doch in ieder geval door de „directors” zal worden bepaald in het licht van de doeleinden, welke men met de uitgifte

denkt te bereiken. Derhalve moeten de „directors” in het prospectus het *minimum* noemen, dat naar hun inzicht vereischt is, om de voorloopige uitgaven, de kosten van verkrijging van eigendom, welken men zich voorstelt over te nemen en het bedrag van het benodigde bedrijfskapitaal te dekken. Tenzij voor het *totale* aldus genoemde bedrag wordt ingeschreven zal het den „directors” verboden zijn aandeelen toe te wijzen.

2. Het Rapport bespreekt de vraag van de uitgifte van aandeelen beneden pari. Deze kwestie is reeds in 1918 door een Commissie behandeld, toen het scheen, dat de verklaringen van de zijde der zakenwereld ten gunste van zoodanigen maatregel uitvielen, doch het denkbeeld werd slechts aanbevolen op voorwaarde, dat het maximum disagio bij de wet zou worden vastgesteld. Het nieuwe Rapport is het hiermede eens, hoewel zeer duidelijk blijkt, dat de meening van de Commissie hieromtrent verdeeld was. Als maximum disagio wordt 10 pCt. voorgesteld, een vermeerdering dus van 5 pCt. boven de grens, welke vroeger werd aan de hand gedaan.

3. Terzelfdertijd stelt de Commissie voor, een grens te stellen aan de syndicaatsprovisie, welke een vennootschap mag betalen. Thans mag een vennootschap statutair wel 50 pCt. betalen. Het Rapport stelt voor de grens bij 10 pCt. te leggen.

4. Het Rapport verwerpt het voorstel, aandeelen zonder nominale waarde toe te laten. Deze stap zou radicale wijzigingen in de wet met zich brengen en de Commissie is van gevoelen, dat, hoewel het onderwerp verdere bestudeering waard is, de tijd voor zoodanige wijziging nog niet rijp is.

5. Anderzijds is de Commissie bereid aan te bevelen, dat de wet de uitgifte van aflosbare preferente aandeelen toe zal staan, mits zulke aandeelen slechts worden afgelost uit de winst of uit een nieuwe emissie en mits zij volgestort zijn.

6. Ten slotte wenscht de Commissie een einde te maken aan de practijk, waarbij een vennootschap een syndicaat bijstaat in de verkrijging van haar eigen aandeelen van het publiek, ten einde een controleerend belang te verwerven. „Zoodanige regeling schijnt ons in strijd met den geest, zoo niet met de letter van de wet, welke een vennootschap verbiedt in haar eigen aandeelen te handelen en deze practijk zet de deur open voor de ernstigste misbruiken”. Zoodanige directe of indirecte hulp dient in de toekomst in strijd met de wet te zijn.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

Gedurende de maand Juni, — schrijft „The Economist” — waren er alweder geen noteeringen verkrijgbaar voor uitgaande kolenladingen van het Vereenigd Koninkrijk. Dienovereenkomstig zijn in de eerste tabel, die de beweging van de verschillende groepen in het indexcijfer van „tramp”-vrachten vertoont, de Juni-cijfers dubbel genoteerd. De eerste rij cijfers vertoont de resultaten, verkregen door het invoegen van de April-cijfers voor ieder van de door het Indexcijfer omvatte kolenroutes, de geconsolideerde cijfers vermelden het resultaat op de basis van de beschikbare vrachtnoteeringen, d.i. zonder de kolen. In beide gevallen wordt een stijging in het totaal indexcijfer aangegeven. Wanneer men de thuisvrachten alleen neemt (de geconsolideerde cijfers) stijgt het percentage boven het overeenkomstig cijfer van de vorige maand met 8,56 pCt. Wanneer de April kolen-cijfers in de berekening worden opgenomen, geeft het indexcijfer met 108,04 een stijging van 5,32 pCt. boven het op dezelfde wijze berekende indexcijfer voor Mei.

De veranderingen gedurende de maand in den index van iedere groep en onderafdeeling (kolenvrachten uitgezonderd) geeft de tweede tabel, waarbij het gemiddelde vrachtenpeil gedurende de periode 1898—1913 op 100 is gesteld.

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis							
(Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,0	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,2
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Juni 1925	109,3	104,8	108,2	105,5	100,4	112,2	106,7
Juli „	119,0	112,0	113,4	106,2	94,4	117,5	110,4
Augustus „	107,2	113,5	110,8	112,2	99,1	126,4	111,5
Sept. „	103,2	117,3	109,1	113,4	101,8	140,7	114,2
October „	109,6	121,0	110,5	106,5	104,5	142,4	115,8
November „	115,3	119,1	110,7	109,9	109,1	149,6	118,9
December „	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Januari 1926	115,9	114,1	116,1	119,6	102,8	133,5	117,0
Februari „	116,5	97,9	114,9	118,5	95,1	119,3	110,4
Maart „	115,9	93,4	116,9	114,6	87,9	96,1	104,1
April „	112,4	95,0	116,6	109,2	83,9	97,0	102,3
Mei „	111,4	102,6	115,8	107,9	78,1	99,7	102,6
„	114,1	102,6	110,0	72,7	78,1	99,7	96,2
Juni „	110,8	105,0	121,1	120,4	98,3	92,6	108,0
„	112,3	105,0	120,1	97,7	98,3	92,6	104,4

	Indexcijfer	+ of —
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	..	..
„ „ „ thuisvracht	124,2	— 1,6
Middell. Zee; uitgaande vracht	..	..
„ „ „ thuisvracht	100,5	— 2,0
Noord-Amerika	105,0	+ 2,4
Zuid-Amerika; uitgaande vracht	..	..
„ „ „ thuisvracht	120,6	+ 10,6
Indië; uitgaande vracht	..	..
„ „ „ thuisvracht	97,7	+ 25,1
Het verre Oosten, enz.	98,3	+ 20,2
Australië	92,6	— 7,1

De condities werden op de charter-markt gedurende de afgelopen maand beheerscht door den ongekenden omvang der tonnage, gecharterd voor het vervoer van kolen van de Vereenigde Staten naar het Vereenigd Koninkrijk. Voor dit vervoer, dat natuurlijk niet opgenomen is in ons indexcijfer, stegen de vrachten de geheele maand en bereikten ten slotte het hooge cijfer van 18—19 sh. per ton. Deze ontwikkeling had tot gevolg, dat een aanzienlijke hoeveelheid tonnage van andere markten werd aange-trokken en hoewel de bevrachtingen van andere overzeesche markten niet beter dan vast konden worden genoemd, stegen de noteeringen op verschillende trajecten scherp, zooals uit de voorafgaande tabel blijkt. De bevrachtingen in de Europeesche wateren waren zeer weinig talrijk, doch er was een kleine opleving in de vraag naar tonnage uit Indië en het Oosten. Graan uit Noord- en Zuid-Amerika werd in matigen omvang verscheept, doch Australië vroeg weinig tonnage.

(1913 = 100)

Maand	1923	1924	1925	1926
Januari	114,1	117,1	114,5	100,6
Februari	112,7	123,8	116,0	94,9
Maart	115,2	122,1	106,6	89,5
April	115,5	117,2	104,2	88,0
Mei	114,6	114,3	98,2	{ 88,2
Juni	106,8	108,6	91,7	{ 82,7
Juli	103,4	103,8	94,9	{ 92,9
Augustus	100,2	104,4	95,9	{ 89,8
September	103,0	110,5	98,2	
October	107,9	115,6	99,5	
November	111,2	112,8	102,2	
December	111,8	111,2	104,7	
Jaarl. gemiddeld.	109,7	113,4	102,2	

De verhouding van den index tot het gemiddelde van 1913 is uit de derde tabel te zien, de gecuriveerde cijfers voor Mei en Juni zijn die zonder kolenvrachten.

Provinciale- en gemeenteleeningen.

In vervolg op de op blz. 376 van het nummer van 21 April 1926 gepubliceerde gegevens kan thans hieronder een overzicht worden gegeven van de geconsolideerde leeningen door provinciën en gemeenten gesloten in het tweejarig tijdvak van 1 Mei 1924—1 Mei 1926.

In totaal blijken de provinciën sinds 1 Mei 1924 bijna 61 miljoen en de gemeenten bijna 473 miljoen gulden te hebben opgenomen, welke bedragen hieronder over de verschillende kwartalen gesplitst worden opgegeven.

Periodes	Aantal provinciën, die gelden hebben opgenomen	Opgenomen bedrag	Aantal gemeenten, die gelden hebben opgenomen	Opgenomen bedrag
1 Mei '24—1 Aug. '24	—	× f 1000 —	153	× f 1000 19.843
1 Aug. '24—1 Nov. '24	1	4.000	124	19.254
1 Nov. '24—1 Febr. '25	1	1.002	226	39.609
1 Febr. '25—1 Mei '25	1	1.198	165	81.763
1 Mei '24—1 Mei '25	2	6.200	474	160.469
1 Mei '25—1 Aug. '25	6	20.172	215	81.769
1 Aug. '25—1 Nov. '25	5	25.697	193	53.232
1 Nov. '25—1 Febr. '26	3	5.105	344	116.291
1 Febr. '26—1 Mei '26	2	3.700	182	61.227
1 Mei '25—1 Mei '26	10	54.674	629	312.519
1 Mei '24—1 Mei '26	10	60.874	759	472.988

Het aantal provinciën, resp. gemeenten, dat deze bedragen heeft opgenomen is hierbij vermeld, waaruit blijkt, dat in het geheele tijdvak alleen door één provincie (Limburg) geen leeningen zijn aangegaan, terwijl van de 1081 gemeenten dit het geval was met 322 gemeenten.

Voor de provinciën is het hoogste bedrag opgenomen in het kwartaal 1 Augustus—1 November 1925, nl. f 25.7 miljoen, terwijl voor de gemeenten het hoogste bedrag werd opgenomen in het vóórlaatste kwartaal (ruim 116 miljoen). Ook het aantal gemeenten, die gelden hebben opgenomen, is in dit kwartaal het hoogst, nl. 344. Deze groote toeneming ten opzichte van de vorige kwartalen kan voor een deel samenhangen met een aanvulling van de voor deze statistiek gegeven voorschriften, waarbij is bepaald, dat hierin ook de leeningen moeten worden begrepen, die bij wederzijdsch goedvinden van gemeentebestuur en geldschieter renteverlagging ondergingen, zonder dat een nieuw leeningsbesluit tot stand kwam.

De in de beide jaarperiodes gesloten leeningen zijn in het navolgende staatje gesplitst naar de doeleinden, waarvoor geleend werd (waarbij de onderscheiding gevolgd is sinds 1924 geldende voor de gemeentebegrotingen en -rekeningen).

De totaalcijfers van dit staatje zijn niet gelijk aan die van bovenstaand kwartaaloverzicht, omdat in de gevallen, waarbij een leening in verschillende gedeelten wordt opgenomen, in den verdeelingsstaat naar de doeleinden reeds dadelijk het *totaalbedrag* der leening wordt verantwoord in de periode, waarin voor het eerst gelden worden opgenomen, terwijl in het kwartaaloverzicht een dergelijke leening meermalen voorkomt, doch telkens slechts voor het gedeelte, dat in een bepaalde periode wordt opgenomen.

Zoowel voor de provinciale als voor de gemeenteleeningen blijken de grootste bedragen voor conversie-doeleinden te zijn besteed. Voor elk der kwartalen zijn hieronder deze bedragen gesteld naast het totaal van alle leeningen en de voor andere doeleinden bestemde bedragen.

Nominaal bedrag der geconsolideerde leeningen, verdeeld naar de doeleinden.

Doeleinden 1)	Periodes	
	1 Mei 1924—1 Mei 1925	1 Mei 1925—1 Mei 1926
	× f 1000	× f 1000
Provinciale leeningen		
Openbare werken	—	741
Handel en nijverheid	—	792
Electriciteitsbedrijven	4.000	5.000
Conversie	2.200	47.488
Onbekend	—	652
Totaal der provinciale leeningen.	6.200	54.674
Gemeenteleeningen		
Vroegere diensten	206	54
Algemeen beheer	788	1.593
Openbare veiligheid	719	847
Volksgesondheid	2.536	2.379
Volkshuisvesting	15.522	12.998
Openbare werken	15.860	10.108
Eigendommen niet voor den publieken dienst bestemd	10.055	3.134
Onderwijs, kunsten en wetenschappen	15.017	12.023
Ondersteuning aan behoefte en werkl.	1.329	1.259
Landbouw	75	11
Handel en nijverheid	985	465
Belastingen	15	—
Bedrijven	32.659	45.527
Kasgeldvoorzieningen	367	—
Geldleeningen	82	167
Conversie	50.318	213.419
Overige doeleinden	18.265 ²⁾	10.469 ³⁾
Totaal der gemeenteleeningen ..	164.802	314.453

1) Voor een nadere omschrijving van de uitgaven ressorteerende onder de verschillende rubrieken zij verwezen naar het begrotingsmodel A der gemeenten, opgenomen in het Provinciaal Blad over 1923 van elk der provinciën. Tot de rubriek „Vroegere diensten” behooren de achterstallige uitgaven van vorige dienstjaren.

2) Hieronder een bedrag van f 17.525.000 voor nog onbekende doeleinden geleend.

3) Als voren f 10.060.000.

Periodes	Totaal der leeningen	Waarvan bestemd voor	
		conversie doeleinden	andere doeleinden
	× f 1000	× f 1000	× f 1000
Provinciale leeningen			
1 Mei '24—1 Aug. '24	—	—	—
1 Aug. '24—1 Nov. '24	4.000	—	4.000
1 Nov. '24—1 Febr. '25	2.200	2.200	—
1 Febr. '25—1 Mei '25	—	—	—
1 Mei '25—1 Aug. '25	20.172	20.172	—
1 Aug. '25—1 Nov. '25	25.697	23.246	2.451
1 Nov. '25—1 Febr. '26	5.105	3.970	1.135
1 Febr. '26—1 Mei '26	3.700	100	3.600
Totaal	60.874	49.688	11.186
Gemeenteleeningen			
1 Mei '24—1 Aug. '24	26.365	101	26.264
1 Aug. '24—1 Nov. '24	18.210	167	18.043
1 Nov. '24—1 Febr. '25	38.004	3.711	34.293
1 Febr. '25—1 Mei '25	82.223	46.339	35.884
1 Mei '25—1 Aug. '25	82.687	60.792	21.895
1 Aug. '25—1 Nov. '25	55.719	40.890	14.829
1 Nov. '25—1 Febr. '26	113.818	73.205	40.613
1 Febr. '26—1 Mei '26	62.229	38.532	23.697
Totaal	479.255	263.737	215.518

Van de ten behoeve der gemeentelijke bedrijven geleende bedragen kwamen ten laste van:

	1 Mei '24—1 Mei '25	1 Mei '25—1 Mei '26
	× f 1000	× f 1000
Electriciteitsbedrijven ..	13.835	5.166
Gasbedrijven	5.870	3.720
Grondbedrijven	4.160	3.546
Woningbedrijven	2.476	8.239
Waterleidingbedrijven ..	2.193	7.153
Overige bedrijven	4.126	17.703
Totaal	32.659	45.527

Verder blijken nog zeer belangrijke bedragen geleend te zijn ten behoeve der volkshuisvesting (resp.

16 en 13 millioen), openbare werken (16 en 10 millioen), onderwijs, kunsten en wetenschappen (resp. 15 en 12 millioen).

Dat de gemeenten in het algemeen in de laatste kwartalen op gunstiger voorwaarden gelden konden opnemen dan in de vorige periodes blijkt duidelijk, als wordt nagegaan; hoe hoog voor de niet tegen den parikoers gesloten leeningen de rentevoet geweest zou zijn, indien ook deze leeningen tegen parikoers waren uitgegeven.

In het volgende staatje is een samenvatting opgenomen van alle (voor zoover noodig tot den parikoers herleide) gemeenteleeningen, waarbij tevens de verhoudingscijfers zijn vermeld ten aanzien van het totaalbedrag in elk kwartaal opgenomen.

Voor deze totaalcijfers zij verwezen naar kolom 5 van het eerste staatje.

Voor elk kwartaal zijn de hoogste bedragen vet gedrukt.

Periodes	Rentepercentages					
	Ben. 4,5%	4,5-5%	5-5,5%	5,5 6%	6-6,5%	6,5-7%
Absolute bedragen in duizendtallen gulden						
Mei '24-Aug.'24	186	198	457	792	16.948	1.263
Aug.'24-Nov.'24	12	68	337	527	16.496	1.813
Nov.'24-Feb.'25	111	86	2.946	15.502	19.916	1.047
Feb.'25-Mei '25	11	55	40.595	37.072	3.895	136
Mei '25-Aug.'25	1) 89	142	66.302	9.801	395	40
Aug.'25-Nov.'25	6	24.57	26.758	1.827	33	36
Nov.'25-Feb.'26	713	70.362	43.726	1.489	0,3	—
Feb.'26-Mei '26	459	52.295	8.459	14	—	—
In % van het totaal ²⁾						
Mei '24-Aug.'24	0,93	1,00	2,30	3,99	85,41	6,37
Aug.'24-Nov.'24	0,06	0,35	1,75	2,74	85,68	9,42
Nov.'24-Feb.'25	0,29	0,21	7,44	39,14	50,28	2,64
Feb.'25-Mei '25	0,01	0,07	49,65	45,34	4,76	0,17
Mei '25-Aug.'25	0,11	0,17	81,09	11,99	0,48	0,05
Aug.'25-Nov.'25	0,01	46,16	50,27	3,43	0,06	0,07
Nov.'25-Feb.'26	0,61	60,51	37,60	1,28	0,00	—
Feb.'26-Mei '26	0,75	85,41	13,82	0,02	—	—

1) In dit cijfer is niet begrepen de door Amsterdam opgenomen premieleening van f 5.000.000,—, rentende 3 pCt., die in verband met haar bijzonder karakter in deze tabel buiten rekening is gelaten.

2) De som van verhoudingscijfers der periode 1 Mei—1 Augustus 1925 is kleiner dan 100 in verband met de in noot 1 genoemde omstandigheid en de percenteering op het totaal opgenomen bedrag.

De tegen een lageren rentevoet dan 4,5 pCt. opgenomen bedragen zijn betrekkelijk van weinig belang.

Kwamen over de eerste drie kwartalen nog de hoogste percentages voor in de groep van 6—6,5 pCt., in de drie volgende kwartalen is dit het geval voor de groep van 5—5,5 pCt., terwijl voor de laatste twee kwartalen het hoogste percentage reeds valt in de groep van 4,5—5 pCt. Het normale rentetype, dat 1 Mei 1924 nog boven de 6 pCt. lag, blijkt dus in twee jaar tijds voor het grootste deel der gemeenteleeningen gedaald te zijn tot beneden de 5 pCt. (voor het eerste en laatste kwartaal telkens 85,41 pCt.).

Voor meer gedetailleerde gegevens (o.a. splitsing naar de provinciën en de grootste gemeenten, alsmede de stand van de kaspositie der provinciën en gemeenten) zij verwezen naar de Juni-afl levering van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek over 1926.

De Indische Ontwerp-begroting voor 1927.

Aan de Indische Millioenennota (Volksraad, 1e Gew. Zitting 1926, Onderwerp 1, Stuk F) is het volgende ontleend:

De ontwerp-begroting (1927) voor de vier hoofdstukken wijst de volgende eindcijfers aan:	
Uitgaven in Nederland	f 176.322.898
„ „ Indië	„ 578.491.982
	f 754.814.880
Middelen in Nederland	f 11.637.100
„ „ Indië	„ 685.745.555
	„ 697.382.655
	tekort
	f 57.432.225
Om nader te vermelden redenen is in de ontwerp-begroo-	

ting voor 1927 de tusschen den gewonen dienst en de uitgaven en ontvangsten, betrekking hebbende op den dienst der vlootuitbreiding, in vorige begrotingen gemaakte onderscheiding vervallen, zoodat de geheele dienst 1927 is verdeeld in den gewonen en den buitengewonen dienst.

	Geheele dienst	Gewone dienst	Buitengewone dienst
Ontvangsten	697.382.655	696.086.147	1.296.508
Uitgaven	754.841.880	694.386.064	60.428.816
Tekort	57.432.225	—	59.132.308
Overschot	—	1.700.083	—

In vergelijking met de ramingen voor 1926, zooals deze aan het hoofd van § 2 zijn medegedeeld, waarbij derhalve geen rekening is gehouden met de lager in die paragraaf besproken afwijkende verwachtingen van het oogenblik, blijken de volgende verschillen te bestaan:

	De raming voor 1927 is	
	Gunstiger	Ongunstiger
in duizendtallen gulden		
Uitgaven.		
Gewone dienst	—	34.930
Buitengewone dienst	—	12.353
Vlootuitbreiding	11.770	—
Geheele dienst	11.770	47.283
	—	35.513
Ontvangsten.		
Gewone dienst	37.692	—
Buitengewone dienst	969	—
Vlootuitbreiding	—	5.100
Geheele dienst	38.661	5.100
	33.561	—
Saldo.		
Gewone dienst	2.762	—
Buitengewone dienst	—	11.384
Vlootuitbreiding	6.670	—
Geheele dienst	9.432	11.384
	—	1.952

Nadat de uitgaven zooveel mogelijk van de ontvangsten zijn afgetrokken, worden de cijfers voor de gebruikelijke groepen:

	1927	1926
in duizendtallen gulden		
Inkomsten.		
Belastingen	290.819	274.056
Overschot monopolies	53.832	51.398
„ producten	51.138	45.831
„ bedrijven	41.606	37.179
Allerlei	15.021	13.094
Samen	452.416	421.558
Zuivere gewone landsuitgaven	450.716	422.620
Te kort	—	1.062
Overschot	1.700	—

De nota bevat de volgende beschouwingen over de ontwerp-begroting 1927:

Mocht de Regeering bij de aanbieding van het ontwerp der algemeene aanvullingsbegroting voor 1926 reeds met een enkel woord de mogelijkheid kunnen aanduiden, dat de ontwerp-begroting voor 1927 op ruimer grondslag en onder gunstiger vooruitzichten zou kunnen worden samengesteld dan die voor 1926, namelijk als het accres, dat zich bij verschillende Landsmiddelen in den loop van 1925 begon af te teekenen, aanhield, het verloop van de opbrengst van verscheidene middelen is inderdaad van dien aard, dat bij de voorbereiding van het ontwerp-1927 een grootere mate van bewegingsvrijheid is kunnen worden toegelaten, dan in de achterliggende jaren heeft bestaan. Weliswaar toonde ook reeds het begin van het afgelopen dienstjaar een beter perspectief, doch de noodzakelijkheid eenige maatregelen van geldelijk gewicht door te voeren of scherp in het oog te houden: afzondering van gelden voor extra-schulddelging, de bestuurshervorming en de invoering der algemeene salarisherziening met hare niet in alle onderdeelen nauwkeurig te beoordeelen geldelijke gevolgen,

samengaande met een aanzienlijk accres van tal van uitgaaf-posten als gevolg van de geleidelijke ontwikkeling, hebben op de toen waarneembare verruiming van middelen al dadelijk zoozeer beslag gelegd, dat in de begroting voor 1926 slechts ten aanzien van de verzorging van zeer weinig groepen van landsuitgaven een eenigszins vrijgevoerd standpunt kon worden ingenomen dan in de onmiddellijk voorafgegane jaren, en dat ten laste van den buitengewonen dienst slechts enkele nieuwe maatregelen, n.l. die in het belang van het westelijk deel van het voormalig gewest Batavia en van een krachtiger emigratie naar Zuid-Sumatra, konden worden voorgesteld.

In het voorliggend ontwerp kon, voornamelijk op grond van het gunstig verloop van het dienstjaar 1925, in deze richting verder worden gegaan en in dit verband is het noelig de uitkomsten 1925 wat nader te bezien.

Worden de bedragen welke aan achterstallige inkomstenbelasting en voor de opgeheven producten- en oorlogswinstbelastingen in 1925 werden ontvangen tot een totaal van rond f 60 miljoen niet in de voorloopige rekening over 1925 begrepen, dan geeft de gewone dienst een overschot van rond f 43 miljoen, dat voldoende is om de uitgaven van den buitengewonen dienst en voor de vlootuitbreiding volledig te dekken.

Voor een juiste beoordeeling van den gewonen dienst over 1925 behooft evenwel aan het zoeven genoemd overschot van f 43 miljoen nog te worden toegevoegd die gedeelten van de aanslagen in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting over dat jaar, welke eerst in 1926 in 's Lands kas zullen vloeien. Uit de in § 1 dezer nota medegedeelde cijfers blijkt, dat aangenomen kan worden, dat van de inkomstenbelasting 1925 nog f 7.8 miljoen en (ten behoeve van den gewonen dienst) van de vennootschapsbelasting f 11 miljoen in 1926 zal ontvangen worden.

Als werkelijke meevaller van het jaar 1925 mag dan geen hooger bedrag dan f 62 miljoen worden genoemd.

Ongetwijfeld is deze uitkomst van 1925 van zeer veel belang. Het overzicht van de sloten der rekeningen vanaf het jaar 1912 wijst echter uit, dat deze gunstige uitkomst de nadeelen uit de in 1923 afgesloten periode van begrotingstekorten nog eenszins geheel heeft geneutraliseerd.

Volgens de thans vaststaande gegevens toch is in de jaren 1914 en 1917 tot en met 1921 een tekort op den gewonen dienst ontstaan dat — na aftrek van de in de overige jaren der tienjarige periode 1912 tot en met 1921 verkregen overschotten — rond f 317,5 miljoen bedraagt of, indien het mede tot dien dienst behorende tekort op de rekening der voedselvoorziening ad f 7,2 miljoen daarbij wordt gevoegd, rond f 325 miljoen. Op deze in een gezonde Staatshuishouding niet toelaatbare tekorten is in de jaren 1922 tot en met 1925 voornamelijk door de invordering van achterstallige belastingen een bedrag van rond f 193 miljoen ingehaald, zoodat gerekend vanaf ultimo 1911 de gewone dienst nog een tekort laat van rond f 132 miljoen, dat door gedeeltelijk zeer dure leeningen is gedekt.

Ook al is in de jaren 1924 en 1925 rentedragend bezit zonder schuldvermeerdering aan het productief vermogen van Nederlandsch-Indië toegevoegd, dan blijft toch vaststaan, dat tegenover de geheele leeningsschuld geen eigendommen zijn verkregen van voldoende rentabiliteit om rente en aflossing daarvan ten volle te kunnen dragen. Deze betrekkelijke zwakte van het financieel bestel van de Indische Landshuishouding behoeft op zich zelf geen ernstige bezorgdheid te wekken, doch daarnaast zijn, zooals bekend, een aantal andere factoren in het oog te houden, waardoor dat bestel minder krachtig is dan oogenschijnlijk het geval is.

Deze overweging in het bijzonder heeft de Regeering er toe geleid, om — steunende op de betere financieele vooruitzichten — in aansluiting aan den hooger gememoreerden, in de begroting voor 1926 opgenomen maatregel betreffende de delging van leeningsschulden, waarvan de aflossing is uitgesteld, allereerst te zorgen voor een verdere gezondmaking van het Indisch budget. De meest urgente maatregel van die strekking wordt gezien in het opnemen in den gewonen dienst van de uitgaven voor de uitbreiding der vloot en daartoe is dan ook in de voorliggende ontwerp-begroting overgegaan. Mocht in vorige jaren, op grond van de destijds in Nederland in overweging genomen voorstellen van deskundige commissiën, reden hebben bestaan om de uitgaven voor de maritieme weerbaarmaking van Nederlandsch-Indië voorloopig op een afzonderlijke rekening te plaatsen, in afwachting, dat de lasten door daarvoor bepaaldelijk aan te wijzen of te scheppen middelen zouden worden gedekt, en — afgescheiden daarvan — in de financieele moeilijkheden van latere jaren aanleiding worden gevonden om de uitgaven voor de vlootversterking in aanmerking te brengen voor betaling uit

leeningen op langen termijn, nu de plannen tot instelling van een vlootfonds niet zijn doorgevoerd en de toestand van 's Lands geldmiddelen is verbeterd, zou het in strijd zijn met goed beleid, de in wezen tot den gewonen dienst te rekenen uitgaven voor vlootuitbreiding langer op den buitengewonen dienst te laten.

Naar bekend is zijn verder in den buitengewone dienst in den loop der jaren enkele elementen opgenomen, die daarop naar goed financieel beleid niet of slechts ten deele behoorden en mede daardoor is de schuld van Nederlandsch-Indië opgelopen tot een bedrag, dat ligt boven de waarde van hetgeen in eigendom werd verkregen. Een volgende stap zal dan ook moeten zijn de zuivering van den buitengewonen dienst van uitgaven, die bij voorzichtig geldelijk beleid uit de gewone middelen in stede van uit leening behooren te worden bestreden.

Ten behoeve dezer geleidelijk door te voeren overbrenging van uitgaven, die thans tot den buitengewonen dienst worden gerekend, naar den gewonen dienst, zijn — mede in verband met het gemis van concrete gegevens — in de voorliggende ontwerp begroting geen voorzieningen getroffen. Zij zal echter in volgende jaren een gedeelte van een eventueel accres der middelen opeischen.

De ingetreden verbetering van den financieelen toestand heeft het in de tweede plaats mogelijk gemaakt een vermindering van lasten in uitzicht te stellen. Dat daarbij met de noodige omzichtigheid moest worden tewerk gegaan is bij de zeer talrijke wenschen op dit gebied duidelijk. In aansluiting aan de aanbevelingen in het rapport van de heeren Meyer Ranneft en Huender en in het vierde verslag van de Belastingherzieningscommissie is allereerst gerekend op de afschaffing van het hoofdgeld, waardoor een (bruto-) bate wordt prijsgegeven van f 12 miljoen. Verder is gerekend op eene verlaging van de heffing van opcenten op de inkomsten- en de vennootschapsbelasting, waardoor uit elk dezer middelen f 2 miljoen minder zal worden ontvangen dan bij de handhaving der bestaande opcenten het geval zou zijn. In de derde plaats is op afschaffing van de opcenten op de verponding (f 727.000) en op wijziging van de heffing van de Inlandsche verponding gerekend.

Met de voorgenomen prijsgeving van inkomsten is stellig nog niet alles bereikt, wat in het belang van de verdere ontwikkeling van het Land wenschelijk is, doch alvorens in die richting verder kan worden gegaan moet de zekerheid zijn verkregen, dat de ruimte van middelen, welke het dienstjaar 1925 toonde, een standvastig karakter draagt.

In de derde plaats is een zoo groot mogelijk gedeelte van de verruiming der middelen, waarop voor 1927 mag worden gerekend — voor zoover niet in beslag genomen door onvermijdelijke accessen van gewone uitgaven — bestemd voor nieuwe maatregelen in het belang van de economische ontwikkeling van land en volk. In dit verband moge worden gewezen op de credieten voor bevoeiingswerken, welke met rond f 1.8 miljoen en die voor bruggen en wegen welke met rond f 0,6 miljoen zijn verhoogd. Daarbij is gerekend op bevoeiingswerken in het gewest Rembang, terwijl die in Zuid-Banjoewangi en de afdeling Krawang krachtig zullen worden voortgezet. Aan de zorg voor het volksonderwijs, het lager onderwijs op Westerschen grondslag, het middelbaar- en het vakonderwijs kan meer worden ten koste gelegd; voor enkele voorzieningen in het belang der rechtspraak, waarop reeds herhaaldelijk in den Volksraad is aangedrongen — verhooging van zittinggelden van onbezoldigde landraadsleden en verhooging van het tarief van getuigengelden in strafzaken — zijn fondsen beschikbaar gesteld; voor locale wegenplannen is een credit van f 600.000 uitgetrokken; het departement van landbouw is in de gelegenheid zijn taak uit te breiden en te intensiveren.

Zoo is door drieërlei soort dringende voorzieningen grootheid over het in 1925 ingetreden accres duurzaam beschikt. Dat dit inderdaad het geval is kan aan de hand van de cijfers gemakkelijk worden nagegaan.

Wanneer de zuivere gewone ontvangsten in 1925 ten bedrage van f 512.656.000 worden verminderd met het totaal bedrag, ontvangen aan achterstallige en opgeheven belastingen, rond f 60 miljoen, en vermeerderd met dat deel van de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting, 'at aan den dienst 1925 ten goede mag komen, en dat hooger op rond f 19 miljoen werd gesteld, dan zijn de zuivere gewone ontvangsten te stellen op rond f 470 miljoen. Dit bedrag moet echter worden verminderd met hetgeen het tin boven de raming voor 1925 opbracht (f 20 miljoen), omdat deze extrawinst zeker niet voor uitgaven van den gewonen dienst mag worden bestemd. Dan bedragen de gewone ontvangsten van 1925 f 450 miljoen, of rond f 42 miljoen meer dan de zuivere landsuitgaven,

die rond f 408 miljoen hebben bedragen. De zuivere lands-uitgaven zijn voor 1927 geraamd op f 451 miljoen, of rond f 43 miljoen hooger dan de voorloopige uitkomst van 1925; de zuivere gewone ontvangsten zijn geraamd op f 452 miljoen of f 2 miljoen meer dan de op de boven aangegeven wijze becijferde normale opbrengst van 1925. Neemt men daarbij in aanmerking, dat door verlaging van lasten rond f 16 miljoen aan inkomsten zal worden gederfd, dan blijkt wel, dat bij de raming der middelen en de daarmee in overeenstemming gebrachte begroting van uitgaven volledig rekening is gehouden met de belangrijke verbetering van den financieelen toestand, welke zich in de uitkomsten van 1925 afspiegelt.

De Regeering heeft daarbij de structuur van het middenbudget, in het bijzonder de afhankelijkheid van de prijzen van stapelproducten op de wereldmarkt, niet uit het oog verloren. In het bijzonder heeft zij gewaakt tegen eene uitzetting van de uitgaven voor het personeel in 's Lands dienst en slechts in enkele onvermijdelijke nieuwe maatregelen tot uitbreiding van ambtenaarstormaties bewilligd, daarentegen getracht hogere credieten beschikbaar te stellen voor uitgaven in eens ten behoeve van de uitvoering van werken van rechtstreeksch nut, welker uitvoering bij ernstigen terugslag in de economische verhoudingen zoo noodig kunnen worden nagelaten of vertraagd. Aan de voorliggende begroting is een zekere mate van elasticiteit gegeven, welke door het karakter van den vooruitgang van 's Lands middelen in 1925 wordt geboden.

Op den buitengewonen dienst trekken de uitgaven voor onteigening van particuliere landerijen, waarvoor in totaal f 9½ miljoen is uitgetrokken, in het bijzonder de aandacht. Gelijk de Regeering herhaaldelijk heeft doen weten, kan aan de ook door haar in principe erkende noodzakelijkheid van spoedige terugbrenging van het particulier landbezit tot het Staatsdomein om redenen van opportuniteit niet langer worden voorbijgegaan.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JUNI 1926.

Staatsleeningen	f 144.045.000,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
Nederl.-Indië 1926 A	
f 148.500.000 4½ %	
obl. à 97 % ¹⁾	f 144.045.000
Prov. en Gemeentelijke Leeningen. „	1.359.000,—
zijnde:	
<i>Duitschland</i>	
Stad Emden G.M. 3.000.000	
6 % obl. à 75½ % ...	f 1.359.000
Hypotheekbanken	120.000,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
De Haarlemsche Hypoth.-	
bank f 500.000 aand. à	
240 % ²⁾ , waarop te	
storten 10 %	f 120.000
Industriele Ondernemingen	552.500,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Solosche Electriciteit-Mij.	
f 300.000. aand. à 102½ %	f 307.500
<i>Duitschland</i>	
<i>Certificaten van obligatiën</i>	
A.G. d. Gerresheimer Glas-	
hüttenwerke f 250.000	
8 % cert. v. obl. à 98 %	f 245.000
Handelsondernemingen	4.250.000,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Int. Crediet- en Handels-	
vereen. „Rotterdam”	
f 2.500.000 aand. à 170 %	f 4.250.000
Petroleum-Ondernemingen	17.550.000,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Obligatiën</i>	
De Bataafsche Petroleum-	
Mij. f 18.000.000 4½ %	
obl. à 97½ %	f 17.550.000

Rubber-Maatschappijen	f 804.500,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Rubber Cultuur-Mij. „Gon-	
dang” f 290.000 aand.	
à 105 %	f 304.500
Rubb. Cult.-Mij. „Kendeng	
Lemboe” f 200.000,—	
aand. à 250 %	f 500.000
Scheepvaart-Maatschappijen	7.800.000,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
N.V. Nederl. Scheepvaart-	
Unie f 5.000.000 gew.	
aand. à 156 %	f 7.800.000
Diverse Cultuurondernemingen	200.000,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Aandeelen</i>	
N.V. Cultuur-Mij. „Perba-	
watie” f 100.000 aand.	
à 200 %	f 200.000
Diversen	7.154.500,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Cum. pref. winstd. aandeelen</i>	
N.V. „Gemeenschappelijk	
Eigendom” (Mij. tot	
Exploit. van Woon- en	
Winkelh.) f 1.000.000	
6 % cum. pref. winstd.	
aand. à 105 %	f 1.050.000
<i>Obligatiën</i>	
N.V. Bouwmaatsch. „De	
Vriendschap” f 200.000.	
4½ % obl. à 97½ %	f 194.500
<i>Zuid-Amerika</i>	
<i>Obligatiën</i>	
State of San Paulo Coffee	
Institute £ 500.000,—	
7½ % Sterling obl. à	
98½ %	f 5.910.000
Tramweg-Maatschappijen	6.924.000,—
zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Semarang—Cheribon-	
Stoomtram-Maatschij.	
f 6.924.000 5 % obl. à	
100 % ¹⁾	f 6.924.000
Totaal f 190.759.500,—	

1) Deze leening diende geheel voor conversie.

2) Inschrijvingskoers voor aandeelhouders. Vrije inschrijving à 290 %.

Totaal der emissies in Januari	f 124.766.250,—
Februari ..	29.542.250,—
Maart	21.925.975,—
April	19.849.750,—
Mei	50.022.402,50
Juni	190.759.500,—
Algemeen Totaal .. f 436.866.127,50	

Voorts werd in Juni de inschrijving opengesteld op de volgende obligatieleeningen:

	Guldens	Rente-	Emissie-
		voet	koers
Parochiaal Kerkbestuur van de H.			
Agatha te Beverwijk (conversie) ..	545.000	5 %	99½ %
E.E. Zusters Dominicanessen te Nie-			
derberg	300.000	8 %	100 %
St. Augustinus-Stichting te Utrecht			
(conversie) ..	300.000	5 %	99½ %
R.K. Par. Kerkbestuur van den H.			
Martinus te Hillegom (conversie) ..	250.000	5 %	99 %
Congregatie der P.P. Camillianen te			
Heuvel en Esch	300.000	5 %	98½ %
E.E. Paters Benediktijnen te Nie-			
deraltech	150.000	8 %	100 %
Aartsbisdom te Keulen	175.000	6 %	100 %
Zusters Franciscanessen te Maastricht	220.000	5 %	99 %
R.K. Parochiaal Kerkbestuur v. d.			
Kerk van het Allerheiligst Sacra-			
ment te 's-Gravenhage	85.000	5 %	99 %

STATISTISCH OVERZICHT VAN DEN ECONOMISCHEN TOESTAND VAN NEDERLAND.
(Niet met * gemerkte gegevens ontleend aan het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek.)

	1925			1926					Jan./Mei	
	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	1925	1926
Arbeidsmarkt.										
Bedrag der gehouden aanbestedingen × f 1000	14.686	8.432	13.879	6.195	9.853	12.471	14.573	11.903	44.193	54.994
waaronder voor fabrieksbouw × f 1000	281	147	116	263	493	271	402	569	2.198	1.998
Staats- en part. mijnen. Aantal arbeiders op ten der maand	30.446	30.413	30.791	31.031	31.245	31.208	31.187	31.016	29.944 ¹⁵⁾	
*Metaalindustrie. Aantal meerderj. arbeiders op 1 Jan. en 1 Juli				27.163						
Haven- { Gemiddeld aantal taken p. week v. } Amsterdam	17,4	17,1	17,6	14,0	16,2	16,8	14,1	16,0	85,4	77,1
bedrijf { alle b. d. „Havenarbeids-Reserve“ } Rotterdam	37,1	40,1	47,2	42,4	39,7	37,1	129,4	36,3	207,6	184,9
{ ingeschr. losse arbeiders tezamen }										
Indexcijfer der Werkloosheid.										
	6,2	7,9	13,8	15,2	8,8	6,6	5,4	5,4	8,7	8,3
Arbeidsbemiddeling. 1)										
Aanbiedingen v. { Ingeschreven ged. de maand... } × 1000	48,9	58,4	69,2	58,8	43,1	44,9	41,7	42,9		
werkzoekenden. { Overgebl. op het einde v. de mnd. } × 1000	64,8	80,2	93,8	97,8	81,7	68,6	60,2	56,5		
Aanvragen van { Ingeschreven ged. de maand... } × 1000	21,1	18,3	22,7	21,4	21,4	24,7	24,0	22,9		
werkgevers. { Overgebl. op het einde v. de mnd. } × 1000	4,4	4,0	3,8	4,2	4,7	5,3	5,8	5,2		
Plaatsingen.....	16,8	14,9	19,0	17,4	17,1	19,5	18,2	18,3		
Arbeidsloon.										
Ondergrondse arbeiders { bij de mijnen } f 5,36	f 5,36	f 5,38	f 5,38	f 5,35	f 5,36	f 5,34	f 5,38	f 5,39	f 5,29 ¹⁹⁾	
Bovengrondse { (loon per dienst) } „ 3,90	„ 3,90	„ 3,92	„ 3,91	„ 3,93	„ 3,96	„ 3,89	„ 3,92	„ 3,91	„ 3,88 ¹⁸⁾	
Bouwbedrijven { Metselaar uurinkomen } „ 0,93	„ 0,93	„ 0,92	„ 0,94	„ 0,91	„ 0,93	„ 0,91	„ 0,91	„ 0,92	„ 0,97 ¹⁸⁾	
Amsterdam. { Timmerman } „ 0,90	„ 0,90	„ 0,91	„ 0,94	„ 0,91	„ 0,92	„ 0,93	„ 0,93	„ 0,95	„ 0,92 ¹⁸⁾	
Opperman { } „ 0,86	„ 0,86	„ 0,89	„ 0,88	„ 0,85	„ 0,86	„ 0,85	„ 0,85	„ 0,85	„ 0,87 ¹⁸⁾	
Metaalindustrie, uurinkomen van meerderjarige arbeiders									„ 0,57 ¹³⁾	
Artilleriein- { Wapenfabriek te Hembrug } f 0,65 4)	f 0,65 4)	f 0,59 2)		„ 0,64 2)					„ 0,66 2)	
richtingen { Fabrieken van munitie en ontplof- } norm. uur.	„ 0,57 4)			„ 0,57 2)					„ 0,57 2)	
bare stoffen te Hembrug.....										
Voortbrenging en verbruik.										
Zee. { aanvoer in Ned. havens 5) } × 1000 K.G.	\$ 16.164	\$ 17.447	\$ 7.200	\$ 3.271	\$ 3.971	\$ 4.538	\$ 4.121			
visscherij. { opbrengst × f 1000 } \$ 4.019	\$ 4.019	\$ 3.478	\$ 1.910	\$ 1.208	\$ 1.295	\$ 1.278	\$ 862			
*Productie der kolenmijnen × 1000 ton 6)	\$ 653	\$ 628	\$ 632	\$ 631	\$ 592	\$ 706	\$ 665	\$ 667	\$ 2.621	\$ 3.261
Voor binnenlandsch verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheden steenkolen × 1000 ton 7)	\$ 957	\$ 915	\$ 841	\$ 790	\$ 889	\$ 970	\$ 841	\$ 822	4.047	\$ 4.312
In consumtie gebrachte suiker 8) × 1000 K.G.	17.173	19.482	16.475	14.546	14.917	17.214		16.458	76.105	80.135
Aan de consumtie onttrokken suiker 9) × 1000 K.G.	801	843	1.300	1.612	1.130	1.115		908	4.693	6.047
*Schepen in aanbouw; inhoud in bruto Register-ton 10).....			108.894			133.605				
Handel en Verkeer.										
Handelsbeweging zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal (in millioenen) { Invoer..... } 865 ²⁴⁾	199	205	205	197	213	200	195	1.003	1.010	
{ Uitvoer..... } 148	148	141	122	130	143	135	129	717	658	
{ Saldo invoer..... } 163	51	64	84	68	69	65	66	286	352	
Ontvangsten der Spoorwegmaatsch. (in millioenen).....	13,9	12,0	12,6	13,3	11,8	13,1	13,0	\$ 13,5	63,4	\$ 64,8
Ontvangsten per dagkilometer sedert 1 Jan. (in gld.).....	121,47	120,40	122,58	117,48	116,04	116,05	117,12	\$ 117,60	112,64 ¹⁸⁾	
Inklaringen (geladen Nieuwe Waterweg) { zeeschepen } (in 1000 N.R.T.) { IJmuiden } 1.296	1.315	1.319	1.296	1.143	1.404	1.290	1.447	6.548	6.580	
Inklaringen { Lobith } (geladen rivierschepen in 1000 ton uitklaringen) { van 1000 K.G. } 2.661	2.401	2.259	2.357	2.776	2.785	2.740	3.338	9.840	13.996	
Opgelegde zeeschepen ojd. ten der maand: aantal 11).....	31	22	19	24	20	20	23	26	15 ¹⁸⁾	
Idem: bruto inhoud in 1000 register-tonnen.....	152	117	103	122	108	102	114	122	73 ¹⁸⁾	
*Indexc. v. scheepsvrachten. (Volle ladingen, „The Econom.“).....	115,8	118,9	121,8	117,0	110,4	104,1	102,3	102,6	125,6	107,3
*Goederenvervoer { Gelost bij invoer..... } (in 1000) 2.172	1.824	1.644	1.503	1.651	1.839	1.845	2.013	8.420	8.834	
{ Geladen bij uitvoer..... } (in 1000) 793	773	699	605	648	834	784	825	3.262	3.696	
{ Doorgevoerd met overlading } (in 1000) 2.302	1.528	1.657	1.907	1.357	2.048	2.345	1.895	9.699	9.751	
Prijzen, kosten van levensonderhoud.										
Indexcijfers der groothandelsprijzen { Algemeen cijfer in Nederland (1913 = 100)..... } 154	154	155	153	149	145	143	143	155	146	
{ Voedingsmidd. e.d. levens- } 153	156	160	156	152	145	142	142	154	147	
Kosten van { Arbeidersgezinnen A'dam (Mrt. '20 = 100). } 82,9		82,9								
levens- { Arbeidersgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100). } 81,8		81,8								
onderhoud. { Ambtenaarsgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100) } 82,3		82,3								
Financiewezen.										
*Opbrengst Rijksmiddelen (totaal).....	40,8	43,7	39,2	43,1	35,7	40,1	42,2	45,0	189,6	205,5
* „ Beursbelasting..... } (in millioenen) { 0,642	0,642	0,768	0,495	0,667	0,383	0,386	0,309	0,276	2,131	2,021
* „ Invoerrechten..... } 4,72	4,72	4,58	4,52	4,53	4,86	5,70	4,83	4,67	14,85	24,58
* „ Statistiekrecht..... } 0,382	0,351	0,327	0,317	0,331	0,361	0,326	0,316	1,694	1,652	
*Gegiraerd door den Postch. en Girodienst (in millioenen).....	304	283	367	369	306	321	302	327	1.412	1.625
*Giro-omzet bij de Ned. Bank (in millioenen).....	2678	2462	2532	2512	2534	2.767	2.677	2849	12.868	13.339
Wisseldisconto der Nederl. Bank { Particulier disconto } gemiddeld pCt. { 3,53	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	4,05	3,50
Prolongatie { 3,40	3,35	3,43	3,07	2,26	2,94	2,76	2,86	2,94	2,76	2,76
{ 3,38	3,47	3,69	2,93	2,41	2,82	2,93	2,94	2,59	2,81	
Gemiddeld Indexc. van aand. 1921-5 = 100 { I. Nijverheid [Aand. van 49 ondern.]..... } 96	97	95	95	97	96 3)	93	91	91		
{ II. Bank- en creditinstell. [Aand. van 7 ondern.] } 93	96	99	100	101	99 3)	97	95	95		
{ III. Scheepvaart [Aand. van 7 ondern.] } 85	83	87	87	85	78 3)	76	76	76		
{ IV. Indische fondsen [Aand. van 24 ondern.] } 131	136	141	139	140	138 3)	136	136	137		
{ V. Petroleum [Aand. Kon. Ned. Petr. Mij.] } 106	111	113	113	111	108 3)	107	108	110		
{ I. Ned. Grootboekobligaties..... } 3,98	4,04	4,09	4,07	4,05	4,05	4,03	4,04	4,03		
{ II. Nederl. Staatsleeningen..... } 4,71	4,68	4,67	4,63	4,62	4,64	4,67	4,63	4,59		
{ III. Ned. Indische leeningen..... } 4,93	4,91	4,88	4,90	4,88	4,90	4,90	4,87	4,83		
{ IV. Gemeent- en provinc. leeningen..... } 4,72	4,77	4,71	4,66	4,66	4,63	4,65	4,66	4,62		
{ V. Spoorwegleeningen..... } 4,58	4,59	4,57	4,51	4,52	4,50	4,50	4,48	4,48		
{ Fondsen II tm. V..... } 4,73	4,74	4,71	4,67	4,67	4,67	4,68	4,66	4,63		
*Emissies (in millioenen).....	60,2 10)	20,4 17)	40,7	124,8 20)	29,5 21)	21,9 14)	19,8	50,0 19)	193,5 15)	246,1 22)
Aantal uitgesproken Faillissementen.										
	408	319	306	340	324	339	300	302	1.737	1.582

§ Voorloopige cijfers.

1) Omvattende de werkzaamheden van 39 districtsarbeidsbeurzen, van drie andere arbeidsbeurzen en voor zoover bekend, van de correspondentieschappen der arbeidsbemiddeling. 2) Januari. 3) Gemiddelden van 4 weken. 4) Op 1 Juli 1925. 5) Zoowel voor Nederlandische als buitenlandische schepen. 6) Kolenslief niet inbegrepen. Wel zijn inbegrepen de steenkolen, welke voor eigen gebruik dienen, alsmede de kolen, die aan de mijnwerkers gegeven worden [z.g. „Deputatkohlen“]. 7) Saldo invoer plus eigen productie. 8) D.w.z. onder betaling van accijns in het vrije verkeer gebracht. Aangenomen mag worden, dat deze suiker, zoo al niet in dezelfde maand, dan toch binnenkort de consumenten

bereikt. 9) D.w.z. waarvoor restitutie van accijns is verleend wegens uitvoer in den vorm van suikerhoudende goederen. 10) I. Op den laatsten van het kwartaal. Cijfers van Lloyds. 11) Te Amsterdam en te Rotterdam. 12) Amsterdam, Rotterdam, Vlissingen, Vlaardingen, Hoek van Holland, Terneuzen, Zaandam, Delfzijl, Harlingen, Maassluis, Dordrecht, IJmuiden en overige havens. 13) Eerste halfjaar. 14) Nom. 1,8 voor conversie. 15) Nom. 125,7 voor conversie. 16) Nom. 21,9 voor conversie. 17) Nom. 8,8 voor conversie. 18) Mei. 19) Nom. 12,2 voor conversie. 20) Nom. 12,8 voor conversie. 21) Nom. 12,8 voor conversie. 22) Nom. 39,6 voor conversie. 23) 2e halfjr. '25. 24) Juli-Nov. '25.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	{ Disc. Wissels. 3½ 3 Oct. '25	Zwits. Nat. Bk. 3½ 22 Oct. '25
	{ Bel. Binn. Eff. 4 3 Oct. '25	N. Bk. v. Denem. 5 24 Juni '26
	{ Vrsch. in R.C. 5 3 Oct. '25	Zweedsche Rbk 4½ 8 Oct. '25
Javasche Bank . . .	4½ 20 Oct. '24	Bank v. Noorw. 5½ 20 Apr. '26
Bank van Engeland 5	3 Dec. '25	Bk. v. Tsjecho-slowakije . . . 6 13 Jan. '26
Duitsche Rijksbank 6½	6 Juli '26	N. Bk. v. O'rijk. 7½ 23 Mrt. '26
Bank v. Frankrijk. 6	9 Juli '25	N. Bk. v. Hong. 7 22 Oct. '25
Belgische Nat. Bnk. 7	23 Apr. '26	Bank v. Italië. 7 17 Juni '25
Fed. Res. Bank N.Y. 3½	22 Apr. '26	Z.-Afr. Res. bnk 5½
Bank van Spanje . . .	5 23 Mrt. '23	

OPEN MARKT.

	1926				1925	1924	1914
	10 Juli	5-10 Juli	28 Juni-3 Juli	21-26 Juni	6-11 Juli	7-12 Juli	20-24 Juli
<i>Amsterdam</i>							
Partic. disc.	27/8	27/8-3	27/8-3	27/8	21/8-1/2	31/8-1/4	31/8-3/16
Prolong.	2 1/2	2 1/2-3 1/2	3 1/4-3 1/4	2 3/4-3 1/4	1 3/4-2	2 1/2	2 1/4-3/4
<i>Londen</i>							
Daggeld . . .	3 1/4-4	3 1/4-4 1/4	3-5 1/2	3 1/2-4	3-4 1/4	2-4	1 3/4-2
Partic. disc.	4 1/2	4 1/2-5 1/2	4 1/2-5 1/4	4 1/4	4 1/2-5 1/16	3 3/8-5/8	2 1/4-3/4
<i>Berlijn</i>							
Daggeld . . .	3 1/2-5 1/2	3 1/2-7	4 1/2-8	3-5 1/4	8 1/4-10 1/2	-	-
Partic. disc.							
30-55 d. . .	4 1/2	4 1/2-5/8	4 1/2	4 1/2-5 1/2	7 1/8	-	-
56-90 d. . .	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2-5 1/2	7 1/8	-	2 1/2-5 1/2
Waren-wchsel.	5	5-1/4	5-1/4	5-3/8	9-1/8	-	-
<i>New York</i>							
Call money	4 1/2-3/4	4 1/2-3/4	4 1/2-5 1/4	4 1/4-3/4	3 3/4-4 1/4	2-3/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	3 1/2	3 1/2	3 1/2	3 1/2	3 1/2	-	-

1) Call money-koers van 9 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag. 2) Koers van 9 Juli.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York**)	Londen*)	Berlijn*)	Parijs*)	Brussel*)	Batavia 1)
6 Juli 1926	2.49 1/16	1211 7/8	59.29 1/2	6.65 1/2	6.29 1/2	100 1/8
7 " 1926	2.49	1211 7/8	59.28 1/2	6.65	6.33	100 1/8
8 " 1926	2.49	12.11 1/2	59.28	6.40	6.10	100 1/8
9 " 1926	2.49	12.11 1/2	59.28 1/2	6.49	5.90	100 1/8
10 " 1926	-	-	-	-	-	100 1/8
12 " 1926	2.49	12.11	59.28 1/2	6.31	5.48	100 1/8
Laagsted. w. 1)	2.48 15/16	12.10 7/8	59.27	6.15	5.10	100
Hoogste d. w. 1)	2.49 1/8	12.11 1/2	59.31	6.82	6.55	100 3/8
5 Juli 1926	2.49 1/8	12.11 1/2	59.30	6.75	6.52	100 1/4
28 Juni 1926	2.48 1/8	12.11 3/8	59.27 1/2	7.24	7.13	100 1/8
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10	59.26	48.—	48.—	100

Data	Zwitserland*)	Weenen*)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
6 Juli 1926	48.25	35.25	7.37	1.17 1/2	8.54	39.05
7 " 1926	48.23	35.25	7.37	1.17 1/2	8.31	39.72 1/2
8 " 1926	48.24	35.21	7.37	1.17 1/2	8.26 1/2	39.70
9 " 1926	48.23	35.20	7.37	1.17 1/2	8.60	39.57 1/2
10 " 1926	-	-	7.38	1.17 1/2	-	-
12 " 1926	48.22	35.20	7.37	1.17	8.44	39.32 1/2
Laagsted. w. 1)	48.18	35.10	7.36	1.12	8.10	39.—
Hoogste d. w. 1)	48.25	35.25	7.39	1.22 1/2	8.85	39.85
5 Juli 1926	48.20	35.25	7.38	1.17 1/2	8.75	39.42 1/2
28 Juni 1926	48.22 1/2	35.20	7.37	1.10	9.05	40.07 1/2
Muntpariteit	48.—	35.—	50.41	48.—	48.—	48.—

Data	Stockholm*)	Kopenhagen*)	Oslo*)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
6 Juli 1926	66.82 1/2	66.—	54.70	6.27 1/2	101	2.49 1/4
7 " 1926	66.80	66.—	54.72 1/2	6.27	101	2.49 1/4
8 " 1926	66.82 1/2	66.—	54.57 1/2	6.27	101	2.49 1/4
9 " 1926	66.80	66.05	54.60	6.27	101	2.49 1/4
10 " 1926	-	-	-	6.27	100 3/4	2.49 1/4
12 " 1926	66.80	66.05	54.65	6.27 1/2	101	2.49 1/4
Laagste d. w. 1)	66.72	65.95	54.50	6.25	100 1/2	2.49
Hoogste d. w. 1)	66.85	66.15	54.80	6.30	101 1/2	2.49 1/2
5 Juli 1926	66.62 1/2	66.—	54.75	6.28	100 3/4	2.49 3/8
28 Juni 1926	66.82 1/2	66.—	54.70	6.30	100 1/8	2.49 1/4
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	105	2.48 3/8

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
6 Juli 1926	4,867 1/10	2,73	23,80	40,15
7 " 1926	4,867 1/10	2,62	23,80	40,15 1/2
8 " 1926	4,86 3/10	2,58	23,80	40,15 1/2
9 " 1926	4,86 3/10	2,64 1/2	23,80	40,15 1/2
10 " 1926	4,86 3/10	2,57	23,80	40,12
12 " 1926	***	***	***	***
13 Juli 1925	4,86 1/8	4,70	23,80	40,07
Muntpariteit . . .	4,8667	19,30	23,81 1/4	40 3/10

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	26 Juni 1926	3 Juli 1926	5/10 Juli '26 Laagste	10 Juli '26 Hoogste
Alexandrië . . .	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/10	97 1/10
Athene	Dr. p. £	395 1/2	399 1/2	392	402
Bangkok . . .	Sh. p. tical	1/10	1/10 3/8	1/10 3/8	1/10 3/8
Budapest . . .	Pen. p. £	27.85	27.85	27.75	27.95
B. Aires 1) . . .	d. p. \$	45 3/16	45 3/8	45 3/16	45 3/8
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 59/64	1/5 15/16	1/5 7/8	1/5 15/16
Constantin . . .	Piast. p. £	912 1/2	897 1/2	875	905
Hongkong . . .	Sh. p. \$	2/3 3/8	2/3 7/32	2/3 3/8	2/3 3/8
Kobe	Sh. p. yen	1/11 3/8	1/11 1/8	1/11 3/8	1/11 3/8
Lissabon 1) . . .	d. per Esc.	217 1/32	217 1/32	217 1/32	217 1/32
Mexico	d. per \$	24	24	23	25
Montevideo 1) .	d. per \$	49 1/4	49 3/8	49 1/8	49 3/8
Montreal	\$ per £	4.85 1/2	4.85 1/8	4.85 3/8	4.85 1/2
R. d. Janeiro 1)	d. per Mil.	7 13/16	7 13/16	7 11/16	7 7/8
Shanghai	Sh. p. tael	2/11 2/3	2/11 1/3	2/11 2/3	3/0 1/8
Singapore	id. p. \$	2/32 3/32	2/32 3/32	2/32 3/32	2/32 3/32
Valparaiso 2) . .	\$ p. £	39.80	39.80	39.70	39.80
Warschau	Zl. p. £	51	50 3/8	48 3/8	50 3/8

1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg. 3) bieden.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 3)

	Londen 1) N. York 2)		Londen
5 Juli 1926 . . .	30 1/4	5 Juli 1926 . . .	84 11 1/2
6 " 1926 . . .	30 1/8	6 " 1926 . . .	84 10 1/2
7 " 1926 . . .	30 1/16	7 " 1926 . . .	84 11 1/2
8 " 1926 . . .	30 1/16	8 " 1926 . . .	84 11 1/2
9 " 1926 . . .	30 1/8	9 " 1926 . . .	84 10 1/2
10 " 1926 . . .	30 1/16	10 " 1926 . . .	84 11 1/2
11 Juli 1925 . . .	32	10 Juli 1925 . . .	84 10 1/2
20 Juli 1914 . . .	24 15/16	20 Juli 1914 . . .	84 11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	30 Juni 1926	7 Juli 1926
Saldo bij de Nederlandsche Bank . . .	f 17.864.313,18	f —
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 44.439,20	" —
Voorschot op ult. Mei 1926 aan de gemeenten op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting	" 30.192.430,74	" 30.192.430,74
Voorschotten aan de koloniën	" 8.718.993,97	" 8.718.993,97
Kasvoord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staa-schuldbrieven	" 152.818.321,38	" 152.117.839,39
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 31.200.000,—	" 32.200.000,—
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. 2)	" 12.642.939,23	" 18.725.461,40
Id. op andere Staatsbedrijven 2)	" 4.068.318,03	" 3.568.348,03

Verplichtingen.

	26 Juni 1926	10 Juli 1926
Voorschot door de Nederl. Bank	f —	f 2.160.424,72
Schatkistbiljetten in omloop 1)	" 135.470.000,—	" 128.632.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 64.330.000,—	" 52.310.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank . . .	" —	" —
Zilverbons in omloop	" 13.936.868,—	" 14.403.053,—
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten 2) .	" —	" 767.722,64
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfonds 2) . .	" 12.252.165,96	" 26.980.185,82
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 2) .	" 36.816.135,66	" 39.317.016,02
Id. aan andere Staatsbedrijven 2)	" 370.000,—	" 370.000,—
Id. aan diverse instellingen 2)	" 2.928.814,94	" 3.004.044,72

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.

2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

De Minister van Koloniën maakt bekend:

	26 Juni 1926	10 Juli 1926
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	f 300.000,—	f 1.957.000,—
Indische Schatkistprom. in omloop . . .	" 18.350.000,—	" 26.150.000,—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	" 8.011.000,—	" 3.866.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 33.232.000,—	" 33.248.000,—
Ten voordeele van Ned.-Indië geboekte beleggingsgelden van het Ned.-Ind. muntfonds	" 4.600.000,—	" 4.526.000,—
Idem van de Ned.-Ind. Postspaarbank . .	" 802.000,—	" 795.000,—
Totaal	f 65.295.000,—	f 70.542.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 12 Juli 1926.

		Activa.	
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 29.355.274,59 Bijbnk. „ 8.840.393,89 Ag.sch. „ 18.165.513,59	f	56.361.182,07
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 203.658.240,—		—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—		203.658.240,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 56.313.156,24 Bijbnk. „ 12.116.874,24 Ag.sch. „ 75.320.632,19	f	143.750.662,67
Op Effecten	f 140.386.762,67		—
Op Goederen en Spec.	„ 3.363.900,—		143.750.662,67
Voorschotten a. h. Rijk	—		—
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 64.888.495,— Muntmat., Goud „ 361.247.674,74	f	426.136.169,74
Munt, Zilver, enz.	„ 27.157.245,58		—
Muntmat., Zilver	—		453.293.415,32
Effecten	Belegging Res.fonds. f 7.047.655,51 id. van 1/6 v. h. kapit. „ 3.999.542,38		11.047.197,89
Gebouwen en Meub. der Bank	„ 5.142.000,—		—
Diverse rekeningen	„ 45.944.160,96		—
	f		919.196.858,91
		Passiva.	
Kapitaal	f 20.000.000,—		—
Reservefonds	„ 7.047.731,06		—
Bijzondere reserve	„ 8.800.000,—		—
Bankbiljetten in omloop	„ 833.069.555,—		—
Bankassignatiën in omloop	„ 291.232,79		—
Rek.-Cour. f Het Rijk	f 13.197.644,16		—
saldo's: Anderen	„ 32.264.255,96		45.461.900,12
Diverse rekeningen	„ 4.526.439,94		—
	f		919.196.858,91
Beschikbaar metaalsaldo	f 276.952.652,84		—
Op de basis van 2/3 metaaldekking	„ 101.188.115,26		—
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.	„ 1.384.763.265,—		—
Voornaamste posten in duizenden guldens.			

Data	Goud		Circulatie	Ander opschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
12 Juli '26	64.888	361.248	833.070	45.753	276.953	51
5 „ '26	65.067	361.248	841.724	35.054	277.731	52
28 Juni '26	65.271	361.238	809.229	64.417	279.042	52
21 „ '26	65.466	361.238	798.967	70.587	279.767	52
14 „ '26	65.625	366.250	815.280	62.674	282.812	52
7 „ '26	65.764	366.250	827.151	47.857	283.309	52
13 Juli '25	56.284	375.274	895.963	35.252	266.953	49
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
5 „ 1926	57.413	—	137.448	203.317	44.985
28 Juni 1926	54.817	—	141.530	198.447	47.712
21 „ 1926	55.796	—	139.640	198.352	44.586
14 „ 1926	64.811	—	140.022	195.177	58.658
7 „ 1926	66.714	—	129.342	195.132	64.150
13 Juli 1925	89.227	14.000	143.526	213.789	48.510
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Dis-conto's	Voor-schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen ¹⁾	Diverse rekeningen ²⁾
1 Juni 1926	1.241	2.075	72	—	1.264	115
1 Mei 1926	1.157	1.993	92	43	1.385	249
1 April 1926	991	1.828	73	27	1.136	65
1 Maart 1926	1.026	1.766	73	24	1.119	57
1 Februari 1926	1.028	1.691	74	5	1.086	67
1 Januari 1926	1.053	1.582	77	33 ³⁾	994	72
1 Juni 1925	851	1.560	79	141	979	97

¹⁾ Sluitpost der activa. ²⁾ Sluitpost der passiva. ³⁾ Tegoed v. h. Gov.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Ander opschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
3 Juli 1926	235.500	—	331.500	43.000	160.600
26 Juni 1926	237.250	—	328.000	44.000	162.850
19 „ 1926	233.500	—	330.000	43.500	158.800
5 Juni 1926	195.309	38.037	327.578	47.364	158.869
29 Mei 1926	195.399	38.399	324.205	45.250	160.363
22 „ 1926	200.475	38.227	325.829	45.357	164.959
15 „ 1926	200.070	38.008	330.470	41.754	164.101
4 Juli 1925	133.220	47.560	299.433	50.527	111.569
5 „ 1924	150.644	65.137	256.643	82.087	148.795
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ¹⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
3 Juli 1926	—	108.760	—	***	63
26 Juni 1926	—	105.690	—	***	64
19 „ 1926	—	104.700	—	***	64
5 Juni 1926	—	10.876	20.753	43.420	64.182
29 Mei 1926	—	10.516	20.800	42.415	63.624
22 „ 1926	—	10.327	21.595	42.082	67.922
15 „ 1926	—	10.169	21.175	40.568	66.246
4 Juli 1925	—	18.187	24.608	63.217	63.320
5 „ 1924	—	35.484	21.611	66.881	18.222
25 Juli 1914	—	7.259	6.395	47.934	2.228

¹⁾ Sluitpost activa. ²⁾ Basis 1/3 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
7 Juli 1926	150.521	142.218	296.019	56.250	245.626
30 Juni 1926	150.350	141.705	294.036	56.250	243.667
23 „ 1926	150.085	140.388	293.889	56.250	243.258
16 „ 1926	149.793	140.008	295.862	56.250	245.317
9 „ 1926	148.983	140.380	298.057	56.250	247.494
2 „ 1926	148.771	140.982	299.175	56.250	248.536
8 Juli 1925	158.862	145.206	297.337	53.950	248.720
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. 1)
7 Juli '26	37.250	74.560	16.498	105.595	28.053	23
30 Juni '26	51.610	103.091	10.458	105.283	28.394	17 1/8
23 „ '26	40.160	67.261	18.625	108.214	29.447	24 1/2
16 „ '26	40.915	66.938	14.258	118.764	29.536	24 1/2
9 „ '26	39.455	68.002	9.775	103.042	28.353	24
2 „ '26	51.570	68.896	11.458	104.336	27.539	21 1/8
8 Juli '25	42.517	71.992	11.250	118.652	33.406	25 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarv. in het buitenl.	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarvan op het buitenl.	Beleeningen
8 Juli '26	5.549	1.864	338	576	4.870	17	2.366
1 „ '26	5.549	1.864	338	576	5.606	14	2.254
24 Juni '26	5.549	1.864	337	576	4.744	16	2.311
17 „ '26	5.549	1.864	336	576	4.483	17	2.354
10 „ '26	5.549	1.864	335	574	4.682	18	2.383
9 Juli '25	5.547	1.864	312	581	3.352	23	3.057
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Bult. gew. voorsch. afd. Staat	Schatkistbiljetten ¹⁾	Diversen	Circulatie	Rekg. Courant	
					Particulieren	Staat
8 Juli '26	37.700	5.384	3.704	54.862	3.342	38
1 „ '26	37.350	5.371	2.948	53.914	3.204	23
24 Juni '26	36.600	5.371	3.303	53.073	2.909	18
17 „ '26	36.400	5.370	3.498	53.033	2.770	16
10 „ '26	36.400	5.363	3.655	53.353	2.822	36
9 Juli '25	27.400	5.065	3.687	44.494	2.474	14
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ In disc. genomen wegens voorsch. v. d. Staat a. buitenl. regeeringen.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-ent. circ. banken 1)	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
7 Juli 1926	1.492,3	260,4	344,4	1.273,1	7,7
30 Juni 1926	1.492,2	260,4	324,8	1.288,2	143,3
23 „ 1926	1.492,2	260,4	149,8	1.224,0	5,3
15 „ 1926	1.492,2	260,4	205,4	1.283,1	6,4
7 „ 1926	1.492,0	260,4	355,9	1.240,3	6,3
30 Juni 1925	1.065,6	90,7	355,2	1.579,7	15,6
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa 2)	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva	Door Rijksh. geher-disc.
7 Juli 1926	89,5	620,3	2.892,7	579,5	116,4	—
30 Juni 1926	89,5	521,6	2.971,2	526,9	119,9	—
23 „ 1926	89,5	670,9	2.498,1	764,0	160,4	3,8
15 „ 1926	89,0	680,9	2.612,8	763,0	157,4	3,7
7 „ 1926	89,0	616,7	2.794,9	647,4	118,2	38,2
7 Juli 1925	201,3	685,7	2.442,6	574,0	661,7	540,4
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,—	40,0	—

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 7 Juli, 30, 23, 15, 7 Juni, resp. 200,8; 132,2; 292; 264,8; 316,2 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud en Zilver	Toeged in en wissels op het buitenland	Binnenlandsche wissels	Beleeningen	VoorschuldSt.	In rekening courant	Circulatie	Rekg. Crt. Particulieren
8 Juli '26	362	30	1.391	621	5.200	431	8.631	433
1 „ '26	363	30	1.362	570	5.200	371	8.514	392
24 Juni '26	363	30	1.509	354	5.200	351	8.277	469
17 „ '26	363	30	1.465	412	5.200	181	8.228	443
10 „ '26	364	30	1.555	391	5.200	703	8.336	425
3 „ '26	364	30	1.570	498	5.200	626	8.370	437
9 Juli '25	355	30	1.370	257	—	21	7.590	212

1) Schuld aan den Staat.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
23 Juni '26	2.846,6	1.511,9	148,9	479,2	247,2
16 „ '26	2.836,6	1.576,0	147,7	393,3	233,2
9 „ '26	2.833,2	1.529,2	149,3	448,2	249,8
2 „ '26	2.797,2	1.502,7	149,3	525,0	244,1
26 Mei '26	2.816,1	1.507,8	159,4	473,9	238,8
19 „ '26	2.810,8	1.523,8	162,3	489,9	226,5
24 Juni '25	2.810,8	1.526,9	148,0	455,4	241,7

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
23 Juni '26	383,1	1.682,8	2.258,2	122,8	72,2	76,0
16 „ '26	482,2	1.688,2	2.290,9	122,7	71,3	75,0
9 „ '26	418,3	1.692,9	2.251,3	122,7	71,8	75,6
2 „ '26	404,2	1.704,1	2.261,2	122,6	70,5	74,3
26 Mei '26	395,1	1.672,8	2.243,1	122,5	71,9	76,0
19 „ '26	398,6	1.665,2	2.280,6	122,4	71,3	75,4
24 Juni '25	324,6	1.634,2	2.210,4	115,6	73,1	77,0

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
16 Juni '26	703	14.055	5.683	1.687	18.918	5.604
9 „ '26	703	13.905	5.723	1.660	18.750	5.586
2 „ '26	703	13.962	5.716	1.638	18.868	5.604
26 Mei '26	703	13.874	5.705	1.671	18.673	5.571
19 „ '26	703	13.896	5.699	1.632	18.704	5.547
17 Juni '25	733	13.201	5.539	1.667	18.167	5.188

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 12 Juli 1926.

Opnieuw is het de fondsenmarkt te Berlijn geweest, welke in de achter ons liggende berichtperiode de meeste aandacht heeft getrokken. De beweging van het koerspeil is hier met heftige schokken gepaard gegaan, zoodat open neergaande richtingen zich afwisselend kenbaar hebben gemaakt. De grond voor deze fluctuaties moet worden gevonden in de elkander tegensprekende geruchten van verschillende aard, welke de ronde hebben gedaan. De sterkste uitwerking heeft in dit verband wel de fusie van de I. G. Farbenindustrie met de Köln-Rottweil A.G. gehad. Herhaaldelijk werd deze fusie in het geding gebracht en daarna weder ontkend, totdat ten slotte op de jongste algemeene vergadering van laatstgenoemde maatschappij de bijzonderheden bekend werden gemaakt. Ook de berichten omtrent onderhandelingen van de I. G. Farbenindustrie met de Standard Oil betreffende de exploitatie van synthetische brandstof hebben de markt gestimuleerd. Dergelijke geruchten hebben een veel groteren invloed gehad, dan de beperking der credietfaciliteiten, welke in sommige gevallen ten aanzien van beustransacties plaats heeft gevonden. In verband met de geruchten omtrent kunstmatige brandstof waren b.v. ook aandelen Riebeck goed gevraagd. Daarentegen bleken aandelen Rombacher Hüttenwerke te zijn aangeboden, als gevolg van het gepubliceerde plan tot financieel herstel der vennootschap. Tegen het slot der berichteweek viel over het algemeen een verslappung van de opgaands tendens op te merken, welke het gevolg is geweest van winstnemingen.

Te Londen heeft de beleggingsafdeeling een matte tendens vertoond. Ten deele moet dit worden toegeschreven aan den concurrerenden invloed van de talrijke nieuwe emissies van den laatsten tijd, ten anderen deele echter aan de verstrooving van de geldmarkt. Binnenlandsche spoorwegen boden een goede markt; daarentegen hebben binnenlandsche industriële aandelen een zekere loomheid aan den dag gelegd, hoofdzakelijk als gevolg van de mededeeling der Courtaulds fabrieken, dat het interim dividend wordt verlaagd.

De fondsenmarkt te Parijs heeft zich aan de beweging van den franc geheel gespiegeld, zoodat hetzelfde beeld is ontstaan, dat reeds zoo vele maanden achtereen in Parijs kan worden aanschouwd. Zelfs blijkt het meer en meer waarschijnlijk, dat Fransche beleggers voor hun aankopen in het buitenland thans de voorkeur geven aan Deutsche industriële aandelen, waaruit voor een deel de opgewekte stemming aan de beurs van Berlijn valt te verklaren.

De markt te New York is vrij levendig gebleven, waarbij aandelen als U.S. Steels, General Motors en spoorweg-aandelen van goed gehalte op den voorgrond zijn getreden. Een minder gunstigen indruk heeft de mededeeling omtrent de uitstaande leeningen tegen onderpand van fondsen van het beursbestuur gemaakt, waaruit bleek, dat het totaal dezer leeningen met \$ 159 miljoen was toegenomen. Hierbij heeft men echter rekening gehouden met de omstandigheid, dat het totaal van de toeneming geringer dan de rijzing van het algemeene koerspeil is geweest. Ook de achteruitgang van de onuitgevoerde orders der Steeltrust heeft geen al te grooten invloed gehad.

Ten onzent is de markt tamelijk kalm gebleven, hoewel hier en daar opmerkelijke koersverschillen naar voren zijn getreden. Op de beleggingsafdeeling is dit uit den aard der zaak niet tot uitdrukking gekomen. Hier was de stemming voortdurend vast, waarbij ook iets meer aandacht werd besteed aan fondsen, welke gewoonlijk eenigszins buiten den stroom van ruim verhandelde beleggingsobjecten liggen. De aandacht wordt thans meer op deze soorten gevestigd, doordat de courante stukken langzamerhand een vrij hoog peil hebben bereikt. 6 % Ned. Werkschuld 1922: 106 $\frac{1}{8}$, 106 $\frac{3}{8}$, 106 $\frac{1}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ % Ned. Werk Schuld 1917: 100, 99 $\frac{11}{16}$, 100; 7 % Ned. Indië: 100 $\frac{15}{16}$, 100 $\frac{7}{8}$, 100 $\frac{29}{32}$; 5 % Mexico: £ 100, 1000, 14 $\frac{1}{2}$, 14 $\frac{1}{16}$ (ex uitkeering) 12 $\frac{7}{8}$; 5 % Mexico 1899 £ 20, 100: 14 $\frac{1}{2}$, 14 $\frac{1}{16}$ (ex uitkeering) 49 $\frac{1}{2}$; 5 % Brazilië 1903 £ 100: 79, 79 $\frac{7}{8}$, 79 $\frac{1}{2}$; 8 % Sao Paulo: 106 $\frac{1}{4}$, 106, 105 $\frac{1}{2}$.

Van de aandelenrubrieken is de suikermarkt wel sterk op den voorgrond getreden. Gedurende eenigen tijd zijn het uitsluitend aandelen H. V. A. geweest, welke zoowel wegens de omzetten als wegens de koersverbetering de aandacht hebben getrokken. In de achter ons liggende dagen is dit veranderd. De belangstelling werd meer getrokken door de z.g. incurante suikeraandelen, welke bijna alle een aanmerkelijke koersverbetering hebben kunnen behalen, terwijl in aandelen H. V. A. eerder winstne-

mingen naar voren zijn getreden. De reactie is weliswaar niet al te groot geweest in verhouding tot de voorafgegane rijzing, doch is, absoluut beschouwd, vrij aanmerkelijk geworden. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 166 $\frac{1}{4}$, 170 $\frac{1}{4}$, 169; Handelsverg. Amsterdam: 635 $\frac{1}{4}$, 645, 629, 620 $\frac{1}{2}$; Java Cultuur Mij. 342, 347 $\frac{1}{2}$, 341; Krian: 129, 135 $\frac{1}{2}$, 137 $\frac{1}{2}$; Ned. Ind. Suiker Unie: 231 $\frac{1}{2}$, 238 $\frac{1}{2}$, 235; Pagottan: 274, 280, 284 $\frac{1}{2}$, 282 $\frac{1}{2}$; Poerworedjo: 115 $\frac{1}{8}$, 118 $\frac{1}{4}$, 117 $\frac{7}{8}$; Sindanglaot: 440, 460, 440 $\frac{1}{2}$ (ex div.), 400; Tjepper: 648, 670, 660.

De tabaksmarkt heeft blijk gegeven van een krachtige verbetering. De aansporing hiertoe heeft het verslag over het jaar 1925 van de Deli Maatschappij gevormd. In de eerste plaats de aandeelen dezer onderneming werden uit de markt genomen, doch ook de overige soorten hebben belangstelling ontmoet. Niet het minst doordat in den loop der laatste weken nogal eenige contramine was ontstaan, voornamelijk in aandeelen Senembah, in verband met de ongunstige berichten omtrent den nieuwen oogst. Nu uit het jaarverslag van de Deli Maatschappij is gebleken, dat de directie, althans, van deze vennootschap, den toestand niet onbevredigend acht, heeft men zich voorbereid op een dergelijken gang van zaken, ook bij de andere maatschappijen. Arendsborg: 540, 557 $\frac{1}{2}$, 555; Deli Batavia: 414, 422, 427; Besoeki Tabak Mij.: 225, 230; Deli Mij.: 436, 421 $\frac{1}{2}$ (ex div.), 413, 414; Holland Deli: 309, 324 $\frac{1}{4}$, 323 $\frac{1}{2}$; De Oostkust: 197, 204 $\frac{1}{2}$, 203 $\frac{1}{2}$; Senembah: 399 $\frac{1}{2}$, 418, 411 $\frac{1}{2}$.

Rubberaandeelen hebben niet zoo sterk de aandacht getrokken, hoewel de tendens hier opgewekt is geweest. De stabiele rubberprijs te Londen maakt het mogelijk, dat aan het einde van de loopende maand het restrictie stelsel weer in werking zal treden, waarvan men dan een afneming van de voorraden en een stijging van den rubberprijs als gevolg hoopt te zien. Amsterdam Rubber: 324 $\frac{1}{8}$, 334 $\frac{1}{4}$, 327 $\frac{1}{2}$; Deli Batavia Rubber: 246, 252 $\frac{1}{4}$, 251; Gogo Niti: 352, 353, 355; Hessa Rubber: 439 $\frac{1}{4}$, 445, 450 $\frac{1}{2}$; Indische Rubber: 374, 377, 368; Kali Telapak: 320, 324, 318; Kending Lemboe: 411, 420, 422; Majanglanden: 502, 508, 513; Oost Java Rubber: 338 $\frac{1}{2}$, 344, 340; R'dam Tapanoei: 152, 160 $\frac{1}{4}$, 159 $\frac{1}{2}$; Serbadjadi: 328, 336, 333 $\frac{1}{2}$; Sumatra Caoutchouc: 307, 319, 319 $\frac{1}{4}$; Sumatra Rubber: 366, 371 $\frac{1}{2}$, 370; Ver. Indische Cultuur Ondernemingen: 185, 189, 185.

Petroleum-aandeelen waren over het algemeen niet zeer opgewekt, vooral voor aandeelen Koninklijke Petroleum Maatschappij. Naar het scheen, waren er enkele verkooporders, welke den koers hebben gedrukt. De hierboven gemelde vooruitgang van de exploitatie van synthetische benzine schijnt bij sommigen de vrees voor mededinging van die zijde te hebben doen ontstaan. Dordsche Petr. Ind. Mij.: 389, 375 (ex div.), 371 $\frac{1}{2}$; Kon. Petroleum Mij.: 403 $\frac{1}{8}$, 391 $\frac{1}{8}$ (ex div.), 386, 387 $\frac{1}{2}$; Perlak Petroleum: 83 $\frac{1}{2}$, 82, 84 $\frac{1}{2}$; Pendawa Petroleum Mij.: 401 $\frac{1}{8}$, 41 $\frac{1}{4}$, 40 $\frac{1}{8}$.

Scheepvaart-aandeelen waren vrij geanimeerd, vooral voor aandeelen Holland-Amerika Lijn, in verband met het actieve optreden dezer reederij op de vrachtenmarkt. Voor het overige scheen er tegen het einde van de berichtperiode eenige verslappening te zijn ingetreden, waardoor de bereikte koersen zich voor een aantal fondsen niet geheel konden handhaven. Holland-Amerika Lijn: 47 $\frac{1}{4}$, 54 $\frac{1}{2}$, 52 $\frac{1}{2}$; Java China, Japan lijn: 113 $\frac{1}{4}$, 116, 115; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 94 $\frac{1}{2}$, 101, 97 $\frac{1}{4}$; Ned. Scheepvaart Unie: 174, 176 $\frac{1}{4}$, 175 $\frac{1}{8}$; Stoomv. Mij. Nederland: 174, 178 $\frac{1}{4}$, 178.

Groote aandacht heeft de mijnafdeeling getrokken door een krachtige verbetering van aandeelen Redjang Lebong. De koersen, welke Indië naar hier heeft gezonden, hebben hiertoe alle aanleiding gegeven. Alg. Exploratie Mij.: 105 $\frac{1}{4}$, 102 $\frac{1}{2}$, 106 $\frac{1}{2}$; Billiton 1e Rubriek: 630, 636; Redjang Lebong: 225, 254, 265, 269 $\frac{1}{2}$; Singkep Tin Mij.: 326, 357 $\frac{1}{2}$, 356.

Industriele aandeelen waren verdeeld. Over het algemeen was de stemming vast, doch voor aandeelen in kunstzijde ondernemingen ontstond eenig aanbod, in verband met de reeds gereleveerde verlaging van de uitkeering bij Courtaulds. Centrale Suiker Mij.: 121, 123, 124; Holl. Kunstzijde Ind.: 106 $\frac{1}{4}$, 105 $\frac{1}{2}$, 105 $\frac{1}{4}$; Jurgens: 175 $\frac{1}{2}$, 177 $\frac{1}{4}$, 177; Maekubee: 136 $\frac{1}{4}$, 139, 134; Ned. Kunstzijdefabriek: 313, 308, 305 $\frac{1}{2}$; Philips Gloeilampenfabriek: 348 $\frac{1}{4}$, 352 $\frac{1}{2}$, 348.

Bankaandeelen bleven nagenoeg onveranderd. Amsterdamsche Bank: 160 $\frac{1}{8}$, 158 $\frac{1}{4}$, 161 $\frac{1}{8}$; Incasso Bank: 119, 118 $\frac{1}{4}$, 118 $\frac{1}{2}$. Koloniale Bank: 188 $\frac{1}{4}$, 189 $\frac{1}{4}$, 189 $\frac{1}{8}$; Ned. Ind. Handelsbank: 160 $\frac{1}{2}$, 161 $\frac{1}{4}$, 161 $\frac{1}{8}$; Ned. Handel Mij. C. v. A.: 149 $\frac{1}{8}$, 150 $\frac{1}{2}$, 151 $\frac{1}{4}$; Robaver: 68 $\frac{1}{8}$, 68 $\frac{1}{2}$, 68 $\frac{1}{2}$.

De Amerikaanse markt was stil en de koersen hebben zich geheel aan de aanwijzingen van Wallstreet aangesloten. Anaconda Copper: 95 $\frac{1}{8}$, 96 $\frac{1}{4}$, 96 $\frac{1}{8}$; Studebaker: 53 $\frac{1}{4}$, 53 $\frac{7}{8}$; United States Steel: 146, 143 $\frac{1}{2}$ (ex div.) 141 $\frac{1}{2}$; Atchison Topeca: 137 $\frac{1}{4}$, 138 $\frac{1}{8}$; Erie: 37, 38 $\frac{1}{2}$, 38 $\frac{1}{2}$; Union Pacific: 148 $\frac{1}{8}$, 157 $\frac{1}{16}$ (ex div.), 156 $\frac{1}{4}$, 157.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

13 Juli 1926.

Tarwe. De vraag naar spoedig leverbare tarwe heeft voortgeduurd en ging samen met een vastere stemming in Chicago waar men het gunstige oogstnieuws voor zoover het wintertarwe betref wel wat veel op den voordrong geplaatst had. Berichten van droogte en van zwarte roest in het Noord-Westen veroorzaakten dekkingsvraag. De particuliere oogstramingen gaven slechts kleine cijfers voor de zomertarwe en ten slotte kwam het officieele oogstrappot dit laatste nog bevestigen; de cijfers van Washington waren zelfs nog iets kleiner dan van de particuliere experts. Na 1 Juli zou de oogst nog achteruitgegaan zijn, zoodat de toestand er vast uitzag. Toch scheen het oogstrappot de verwachtingen vrijwel te bevestigen althans wat tarwe betreft. De markt opende n.l. met een gering verschil na het bekend worden der cijfers. Van den Canadeeschen oogst is er een raming, die den oogst op 415 miljoen bushels schat, d.i. nog iets grooter dan de opbrengst van den vorigen oogst. Wordt deze raming nader bevestigd, dan bestaat er geen kans op een wereldtekort in tarwe en is een scherpe prijsverhoging vrijwel uitgesloten. Terwijl wij dit schrijven ontvangen wij evenwel de officieele cijfers van den Canadeesche oogstraming, n.l. 327 miljoen bushels. Dit is een geweldig verschil met de bovengenoemde particuliere raming en van Amerikaanse zijde wordt dan ook medegedeeld, dat het cijfer te laag wordt beschouwd.

In Europa was de vorige week het weer nog steeds te nat. Vooral in Zuid-Oost Europa ondervond de oogst dienengevolge nogal schade van overstromingen. Uit Roemenië, waar men bezig is met oogsten, blijven de berichten zeer gunstig. Dit land heeft den grootsten oogst sedert den oorlog en waarschijnlijk zal het dus dit jaar een eenigszins grootere kwantiteit kunnen exporteeren. In Italië waar, zooals men weet, de opbrengst kleiner geschat wordt, zal men een gedeelte rogge door het broodgraan mengen. In Frankrijk en Duitsland was het weer ongunstig en de oogst is vertraagd maar de schade door het weer wordt klein geschat. In Engeland verwacht men niettegenstaande het ongunstige weer toch een goeden oogst.

De berichten uit de landen van het Zuidelijk halfrond blijven gunstig, behalve van Indië, waar de neerslag onvoldoende was.

De goede vraag naar spoedig verlaadbare tarwe heeft de laatste weken de verschepingen doen toenemen zonder dat de stoomende hoeveelheid ergens een druk uitoefent. Ook werden er in de afgelopen week veel zaken gedaan in Amerikaanse wintertarwe op Juli en Augustus afdeling. De veel lagere prijzen trokken algemeen de aandacht en deze vraag was mede een der oorzaken om Chicago te doen stijgen. Over het algemeen heeft Europa bijna geen Canadeesche tarwe van den nieuwen oogst gekocht, aangezien deze eerst in September of October verscheept wordt en men dezen termijn te laat vindt.

Rogge. De handel heeft niet veel te beteekenen gehad ofschoon de prijzen zeer vast zijn gebleven. Vooral partijen die voor 1 Augustus in Duitsland kunnen worden ingevoerd trokken veel belangstelling. Polen biedt van den nieuwen oogst aan tot zeer veel lagere prijs dan voor Amerikaanse of andere soorten. Wegens een tarievenoorlog tusschen Duitsland en Polen kan deze rogge niet in Duitsland geïmporteerd worden.

Maïs. De vaste stemming heeft zich aanvankelijk nog voortgezet vooral in Engeland, maar naar mate de prijzen hooger giagen, kwamen er steeds meer ladingen, die reeds verkocht waren, opnieuw aan de markt. Dit maakte de stemming trager, vooral daar ook de vraag op het Continent te wenschen overliet. Wel bleef Duitsland belangstellen in spoedig aankomende partijen, maar de vraag was toch niet urgent, Antwerpen bleef een goede markt, niettegenstaande de daling van den franc. Toen evenwel de daling van het ruilmiddel bleef voortduren, werden de handelaren wel erg angstvallig, zoodat de vraag verminderde.

Het Amerikaanse oogstrappot geeft een klein cijfer voor den nieuwen maïs oogst en ofschoon wel geen groot raming verwacht werd heeft het cijfer toch verrast en opende Chicago ruim een cent boven de vorige notering. Wanneer de oogst niet nog aanmerkelijk verbeterd, is het bijna uitgesloten, dat Noord-Amerika in dit of het komende jaar maïs zal exporteeren en dit geeft ontegenzeggelijk een vast aspect aan de maïsmarkt in het algemeen. Alleen het feit, dat de huidige Argentijnsche maïs oogst zeer groot is, wettigt het tegenwoordige prijsniveau, want zowel Noord-Amerika als Zuid-Afrika zullen aanmerkelijk minder ter beschikking hebben als een jaar geleden. Een vraag blijft, wat zullen de Donaulanden doen. In den laatsten tijd

Noteringen.							Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.			
Data	Chicago			Buenos Aires			Soorten	12 Juli 1926	5 Juli 1926	13 Juli 1925
	Tarwe Juli	Mais Juli	Haver Juli	Tarwe Juli	Mais Juli	Lijnzaad Juli				
10 Juli '26	138 ⁷ / ₈	71 ³ / ₈	37 ³ / ₄	13,20 ⁸	6,80 ⁸	16 95 ⁸	Tarwe (Manitoba III) .. ¹	16,10	15,80	* 17,—
2 " '26	134 ¹ / ₂	68 ³ / ₈	36 ⁷ / ₈	13,—	6,80	17,05	Rogge (No. 2 Western) .. ¹	12,25	11,60	13,60
10 Juli '25	146 ¹ / ₂	102 ¹ / ₄	45 ¹ / ₂	13,20 ¹	9,05 ¹	20,25 ¹	Mais (La Plata)	174,—	170,—	233,—
10 Juli '24	115 ¹ / ₄	101 ¹ / ₈	52 ⁷ / ₈	13,65 ²	8,95 ²	22,15 ²	Gerst (48 lb. malting).... ²	207,—	198,—	274,—
10 Juli '23	100 ⁵ / ₈	82 ¹ / ₂	38 ³ / ₈	11,20 ¹	8,50 ¹	21,40 ¹	Haver (Canada 3)..... ¹	10,80	10,40	13,—
20 Juli '14	82	56 ³ / ₈	36 ¹ / ₂	9,40	5,38	13,70	Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad).. ¹	12,15	12,—	13,50
							Lijnzaad (La Plata)	* 372,—	369,—	452,—

¹) per Augustus. ²) per September.

¹) per 100 KG. ²) per 2000 KG. ³) per 1960 KG. * No. 2 Hard/Red Winter Wheat.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	4/10 Juli 1926	Sedert 1 Jan. 1926	Overeenk. tijdvak 1925	4/10 Juli 1926	Sedert 1 Jan. 1926	Overeenk. tijdvak 1925	1926	1925
Tarwe.....	79.529	791.545	575.430	163	7.731	13.498	799.276	588.928
Rogge.....	7.865	137.100	113.762	50	646	—	137.746	113.762
Boekweit.....	696	12.712	16.003	150	855	150	13.567	16.153
Mais.....	39.717	487.478	346.638	4.633	57.283	46.318	544.761	392.956
Gerst.....	9.151	181.263	87.452	100	6.915	4.018	188.178	91.470
Haver.....	6.206	114.863	110.557	—	2.165	150	117.028	110.707
Lijnzaad.....	5.879	125.418	99.604	198	125.555	28.098	250.973	127.702
Lijnkoek.....	8.015	131.746	114.181	—	—	—	131.746	114.181
Tarwemeel.....	1.630	27.833	56.796	—	6.914	8.888	34.747	65.684
Andere meelsoorten.....	229	7.835	3.230	—	—	—	7.835	3.230

hebben die in het geheel niet meer aangeboden, maar er wordt wekelijks toch een zekere kwantiteit verscheept op oude contracten. Wanneer de prijzen aan den Donau niet verminderen, zullen deze verscheepingen evenwel spoedig ophouden. Rusland biedt op het oogenblik evenmin aan, maar er zijn toch nog een aantal contracten uit te voeren.

Gerst. Spoedig leverbare gerst blijft zeer vast gestemd. De vraag heeft het aanbod sterk overtroffen. Op iets latere aflading is er evenwel meer te koop, zoowel van den Donau als van Rusland en van Tunis. In de verschillende soorten kwamen zaken tot stand, maar ofschoon de vraagprijzen niet lager zijn, is toch de stemming wat trager.

Haver. Ook voor dit artikel bleef de stemming vast voor in Europa spoedig aankomende partijen, maar de omzet was niet groot. Voor de meeste soorten zijn de prijzen hooger, mede in verband met de duurder vrachten. De Noord-Amerikaansche oogst wordt grooter geschat dan een jaar geleden, wat misschien niet verwacht werd. De prijzen in de termijnmarkten zijn vrijwel onveranderd, behalve te Chicago, waar ze iets zijn teruggelopen.

SUIKER.

Hoewel in Amerika de prijzen voor disponibele suiker wegens geringen handel terugliepen, tengevolge waarvan zich ook een reactie op de termijnmarkt openbaarde, was de ondertoon op de verschillende wereldmarkten prijshoudend.

In New York was het verloop der prijzen als volgt:

	Sp. C.	Juli	Sept.	Dec.	Jan.
Slot voorafgaande week	4.18	2.41	2.50	2.68	2.72
Opening verslagweek.....	4.18	2.42	2.52	2.69	2.73
Slot verslagweek.....	4.14	2.32	2.46	2.63	2.69

De ontvangsten in de Atl. havens der V.S. bedroegen deze week 55.000 tons, de versmeltingen 63.000 tons (tegen 64.000 in 1925) en de voorraden 369.000 tons.

Cubasuiker, laat Juli verscheeping, werd tot ongeveer 2.7/16 \$ c. & fr. New York verhandeld, terwijl ook eenige ladingen Juli verscheeping tot Sh. 11/9 en 11/10¹/₂ cif naar Europa werden verkocht en een lading naar het verre Oosten.

De Cubastatistiek is als volgt:

	1926	1925	1924
	Tons	Tons	Tons
Weekontvangsten tot 3 Juli	55.029	51.786	46.874
Totaal sedert 1/12/25 tot 3/7/26	3.816.987	4.236.405	3.341.117
Werkende fabrieken	4	13	4
Weekexport 3 Juli	67.042	78.227	96.321
Totale export sedert 1/1 tot 3/7	2.489.397	3.141.609	2.602.273
Totale voorraad 3 Juli	1.327.592	1.094.796	738.694

Thans zijn 173 fabrieken afgemalen met een productie van 4.679.944 tons tegen 4.977.885 tons in 1924/25 en Guma's raming van 5.152.280 tons.

In Engeland werd deze week door raffinadeurs meer belangstelling getoond voor Koloniale suikers. De termijnmarkt aldaar sloot als volgt:

Juli	Sh. 14/-	December	Sh. 14/11 ¹ / ₂
Augustus	" 14/2 ¹ / ₂	Maart '27	" 14/4 ¹ / ₂
September....	" 14/3 ¹ / ₂	Mei '27	" 14/7 ¹ / ₂

De Zichtbare voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1926	1925	1924
	Tons	Tons	Tons
Duitsland 1 Juni	684.000	399.000	548.000
Tsjechoslowakije 1 Juni	447.000	315.000	173.000
Frankrijk 1 Juni	234.000	216.000	97.000
Nederland 1 Juni	135.000	75.000	69.000
België 1 Juni	85.000	113.000	48.000
Polen 1 Juni	118.000	108.000	107.000
Engeland 1 Juni	475.000	333.000	396.000
Europa..	2.178.000	1.559.000	1.438.000
V.S. Atlant. havens 7 Juli....	369.000	266.000	219.000
Cuba 3 Juli	1.328.000	1.095.000	739.000
Totaal ..	3.875.000	2.920.000	2.396.000

Op Java was de markt deze week stil en werden slechts kleine afdoeningen in de tweede hand van disponebele suiker gemeld.

Volgens voorloopige opgave werd in Juni 3.448.500 picols afgescheept.

Hier te lande opende de markt in geanimeerde stemming zoodat per Augustus f 17.—, per December f 17.5/8 tot 17.3/4 en per Maart f 18.— betaald werd met verder verveegte vraag. Tegen het einde der week brokkelden prijzen echter wat af in sympathie met Amerika en werd

Augustus	f 16.7/8	} aanbod
December	" 17. 1/2	
Maart	" 17. 3/4	

geboden met verkoopers tot f 1/8 hooger.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Aug.	Londen			New York 96° Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java's f.o.b. per Juli	Cuba's 96° c.i.f. Juli/Aug.	
12 Juli '26	kristalsuiker basis 99° f 16 ¹⁵ / ₁₆	Sh. 33/3	Sh. 15/1 ¹ / ₂	Sh. 11/9	\$ cts. 4,14
5 " '26	" 16 ⁷ / ₈	33/3	15/3	11/10 ¹ / ₂	—
12 " '25	" 18 ¹ / ₈	35/3	14/6	12/-	4,24
4 " '24	" 25	42/6	20/3	18/3	5,09
4 Juli '14	ruwsuiker basis 88° f 11 ¹³ / ₃₂	18/-	—	—	3,26

¹) Het verschil tusschen ruwsuiker 88° en krist.suik. 99° is aan te nemen op f 3 p. 100 KG.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 7 Juli 1926.

Prijzen van Amerikaansche katoen zijn in de afgelopen week wederom gedaald. Het eerste Bureau Rapport van

dit seizoen is Vrijdag gepubliceerd en heeft aan de algemeene verwachtingen voldaan. Er is een aanzienlijk overschot van den vorigen oogst, terwijl gezien de gunstige condities, er alle uitzicht op een grooten nieuwen oogst bestaat. Een prijsdaling kwam daarom dan ook niet onverwacht, doch de verminderde vraag uit de industrie en de moeilijkheden, die de handel over de geheele wereld ondervindt, hebben ook grootendeels tot de momenteele flauwe stemming bijgedragen. Egyptische soorten zijn ook goedkoop; er bestaat geen vrees voor den nieuwen oogst en prijzen worden door bovengenoemde omstandigheden beïnvloed.

De handel in garens toont nog geen verbetering. De vraag is van weinig beteekenis en met uitzondering van eenige belangstelling voor getwijnde garens voor Indië, valt er weinig te rapporteren. Verscheidene fabrieken staan of geheel stil of werken om den anderen dag behalve dan nog de voorgeschreven kortere werktijd in verband met het gebrek aan kolen. Waar men deze nog kan krijgen is de kwaliteit over het algemeen zoo slecht en zijn de prijzen zoo hoog, dat de productiekosten daardoor veel te hoog worden opgevoerd, zoodat het in sommige gevallen bijna onmogelijk is de fabrieken te laten werken. In afwachting van een oplossing in de kolencrisis, valt er over de ontwikkeling van de industrie in de naaste toekomst nog weinig te zeggen; toch worden er door spinners van Amerikaansche garens plannen ter zelfverdediging beraamd. Het vaststellen van uniforme verkoopprijzen wordt nog opgehouden door pogingen om het aantal voorstellers hiervan te vergrooten, terwijl men ook besprekingen voert over het instellen van een Verkoop Centrale.

In den stand van de doekmarkt is weinig verandering gekomen. De handel is van weinig beteekenis en zoowel koopers als verkoopters zijn apathisch gestemd. De berichten uit Indië luiden gunstiger; in sommige districten had men dringend regen noodig, terwijl ook de moesson reden tot angst gaf. Er zijn nu gelukkig flinke regens gevallen en de vooruitzichten van den oogst worden als gunstig beschouwd. Het is wel mogelijk, dat dit meer vraag met zich zal brengen. De toon schijnt gunstiger te zijn, hoewel er tot nu toe geen verbetering is gekomen in het aantal geboekte orders, hetzij voor Indië of voor andere markten. De loop der katoenmarkt wordt met belangstelling gevolgd, doch zoo lang de kolencrisis duurt worden alle andere kwesties hierdoor overschaduwed en deze is waarschijnlijk een beletsel voor de hervatting van den handel op normale grondslagen.

30 Juni 7 Juli. Oost. koersen. 29 Juni 6 Juli
 Liverpoolnoteeringen. T.T. op Br. Indië 1/57 1/57 1/8
 F.G.K. Sakellaridis 16,05 16,05 T.T. op Honkong 2/27 1/8 2/27 1/8
 G.F. No. 1 Oomra 5,95 6,20 T.T. op Shanghai 2/11 1/4 2/11 1/4

Noteering voor Loco-Katoen.
 (Midling Uplands.)

	9 Juli 1926	2 Juli 1926	25 Juni 1926	9 Juli 1925	9 Juli 1924
New York voor Midling ...	19,05 c	18,25 c	18,55 c	24,30 c	30,55 c
New Orleans voor Midling	18,28 c	17,41 c	17,61 c	23,75 c	28,40 c
Liverpool voor Midling ...	9,60 d	9,26 d	9,56 d	13,65 d	16,79 d *)

*) Voor fully middling ouden Standaard.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
 (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '25 tot 2 Juli '26	Overeenkomstige periode	
		1924/25	1923/24
Ontvangsten Gulf-Havens.	9676	9392	6795
„ Atlant.Havens	2248	2520	1652
Uitvoer naar Gr. Brittannië	4533	4646	3389
„ „ 't Vasteland etc.	1187	891	581
„ „ Japan.....			

Voorraden.
 (In duizendtallen balen).

	2 Juli '26	Overeenkomstig tijdstip	
		1925	1924
Amerik. havens.....	632	340	260
Binnenland	986	210	247
New York	49	120	40
New Orleans	174	86	76
Liverpool	489	438	179

KOFFIE.

De markt was in de afgelopen week vrij kalm gestemd. In Brazilië zakte de wisselkoers iets in en liepen dientengevolge de kost- en vrachtaanbiedingen van Rio en van Santos ook iets terug. Aan de termijnmarkt te New-York liepen op 6 dezer de noteeringen plotseling ongeveer 40 punten op, doch daarna brokkelden zij wederom af. Ten onzent echter bleven de noteeringen in den aanvang vrijwel onveranderd om later, zoowel voor het Santos-contract als voor het Gemengd contract iets in te zakken. In loco bleef de markt geheel onveranderd bij regelmatigigen doch nog altijd beperkten afzet.

Volgens dezer dagen ontvangen telegram uit Brazilië bedroeg de voorraad, in de Gouvernementspakhuisen en de spoorwegstations in het binnenland van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden, op 30 Juni 2.833.000 balen, hetgeen tegen 31 Mei eene vermindering aanwijst van 311.000 balen. Deze opgave maakt het thans mogelijk de opbrengst van den Santos-oogst van 1925/26 te berekenen.

De aanvoeren uit het binnenland van Sao Paulo te Santos hebben namelijk vanaf 1 Juli 1925 tot 30 Juni 1926 bedragen. 9.082.000 bn.

De voorraad, op 1 Juli 1925 in het binnenland van Sao Paulo aanwezig, bedroeg .. 1.786.000 „

zoodat kan worden aangenomen, dat te Santos werd aangevoerd van den oogst 1925/26 7.296.000 bn.

Volgens de hierboven gedane opgave bedroeg op 30 Juni 1926 de voorraad in het binnenland van Sao Paulo 2.833.000 „

zoodat de geheele Santos-oogst 1925/26 heeft bedragen 10.129.000 bn.

Hiervan moet echter worden afgetrokken de op 30 Juni 1926 in het binnenland van Minas Geraes teruggehouden hoeveelheid, die in de 2.833.000 balen is inbegrepen en die niet afzonderlijk bekend is, doch in elk geval niet groot kan zijn. De afgelopen Santos-oogst kan dus worden aangenomen op ongeveer 10 Millioen balen. De 1925/26er Rio-oogst heeft bedragen 3.890.000 balen.

Omtrent den loopenden Braziel-oogst vermelden de berichten, dat deze ten gevolge van de kort geleden gevallen hevige regens, die de bewerking hebben vertraagd, laat zal zijn. Tot nu toe blijft het weder echter voor de ontwikkeling van den volgenden oogst gunstig en indien in de eerstvolgende zes of acht weken geen vorst intreedt, wordt op een groote opbrengst gerekend. Of dit vooruitzicht thans reeds veel invloed zal hebben op den loop van de prijzen, is vooraf natuurlijk met geen mogelijkheid te zeggen, daar bijna alles afhangt van de houding van het Permanente Instituut tot Verdediging van de Koffie, dat, zoals reeds meermalen te dezer plaatse is opgemerkt, over ruime geldmiddelen beschikt en dat op het oogenblik ongeveer de helft van den voorraad te Santos in handen heeft. Bovendien zijn, zoals reeds in het vorig bericht is vermeld, de voorraden in Amerika zeer klein (op 30 Juni l.l. 583.000 balen, waarvan 342.000 balen Braziel-koffie). Deze voorraad komt overeen met een verbruik van niet meer dan ongeveer drie weken en dit maakt het noodzakelijk, dat Amerika telkens opnieuw als belangrijk koper in de markt zal moeten komen, hetgeen onder bepaalde omstandigheden op den loop der prijzen niet zonder invloed zou kunnen zijn.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 99/- a 100/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 101/- a 102/-, terwijl zij van Rio Type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 87/3 a 87/9.

Van Robusta op aflading zijn de noteeringen op het oogenblik:

Palembang Robusta, stoomend 49 ct.; Palembang Robusta, Juli verscheping 48 ct.; Bengkoelen Robusta, Aug./Sept. verscheping 49 3/4 ct.; alles per 1/2 KG., c.i.f., uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officieele loco-noteeringen bleven onveranderd 65 ct. per 1/2 KG. voor Superior Santos en 57 ct. voor Robusta.

De noteeringen aan de Rotterdamse termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

Santos-contract basis Good				Gemengd Contract basis Santos Good			
July	Sept.	Dec.	Mrt.	July	Sept.	Dec.	Mrt.
13 Juli 57 1/2	56 1/4	54	52 1/8	56	53 7/8	50 3/4	48 7/8
6 „ 57 1/2	56 1/2	54 7/8	52 7/8	56	54 3/4	51 1/4	49 3/8
29 Juni 57	56 1/2	54 7/8	52 7/8	55 1/8	53 1/8	50 1/2	48 1/8
22 „ —	56 1/8	55 1/4	53 7/8	—	54	51 1/8	49 1/8

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Juli	Sept.	Dec.	Maart
12 Juli	\$ 18,27	\$ 17,30	\$ 16,52	\$ 15,97
2 „	„ 18,13	„ 17,38	„ 16,60	„ 16,03
28 Juni	„ 18,35	„ 17,60	„ 16,82	„ 16,25
21 „	„ 18,42	„ 17,67	„ 16,96	„ 16,41

Rotterdam, 13 Juli 1926.

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 1 Juli in duizenden balen.

	1926	1925	1924	1923	1922
Voorraad in Europa..	1.574	1.688	1.693	1.871	2.612
Stoomend (Brazilië ..	410	188	448	415	447
n. Europa (Oost-Indië.	44	17	11	10	9
	2.028	2.193	2.152	2.296	3.068
Voorraad Ver. Staten.	647	713	760	862	1.117
Stoomend					
naar					
Ver.Staten)					
Brazilië ..	418	441	627	213	339
	3.093	3.347	3.539	3.371	4.524
Voorraad in Rio	242	78	272	857	1.553
„ „ Santos..	1.215	1.637	1.236	1.104	2.547
„ „ Bahia ..	21	23	24	8	15
Totaal	*4.571	*5.085	*5.071	5.340	8.639
Op 1 Juni	*4.449	*5.228	*4.754	5.487	8.902

* Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Sao Paulo..	1 Juli 1924	4.592.000 balen
	1 Juni 1925	2.403.000 „
	1 Juli 1925	1.786.000 „
	1 Juni 1926	3.144.000 „

THEE.

De stemming op de theemarkt in de afgelopen week bleef ten volle prijshoudend. Alleen inferieure soorten ontmoetten weinig vraag en werden dikwijls lager afgedaan.

Hier vonden nog verschillende afdoeningen plaats tot volle prijzen in opgehouden partijen ex vorige veiling. Het is thans bekend, dat het aanbod voor de Amsterdamsche veiling van 29 Juli 25 à 26 duizend kisten zal bedragen.

De Britsch-Indische thee-vereeniging deelt mede, dat de oogst tot einde Juni 86¼ miljoen lbs. bedroeg, welke hoeveelheid 7 miljoen lbs. grooter is dan die van verleden jaar tot hetzelfde tijdstip.

Amsterdam, 12 Juli.

COPRA.

De markt voor dit artikel bleef de afgelopen week voortdurend kalm en onveranderd. Consumenten toonen nog steeds niet veel belangstelling, terwijl importeurs offereeren tot prijzen welke iets boven de markt uitkomen.

De noteringen zijn voor alle termijnen f 34½ koopers, en f 34½ verkoopers.

KAPOK.

(Opgave van de Makelaars Gebrs. van der Vies, Amsterdam.)

Kapokstatistiek op 30 Juni 1926.

Importeurs:	Voorr. 1 Jan. 1926	Aanv. tot 30 Juni	Verk. tot 30 Juni	Voorr. op 30 Juni
		(in pakken).		
J. A. Bergvelt	—	1584	1584	—
H. G. Th. Crone.....	20	1426	1446	—
Van Eeghen & Co.....	362	1178	1385	155
N.V. Handel en Cultuur Mij. v/h. Smidt & Amesz q.q. Edgar & Co's Handel	—	3846	3846	—
Mij. Soerabaja	—	1168	1168	—
The Hall Tr. Corp. „R'dam”	—	1709	1673	36
Hand. Verg. v/h. Reiss & Co.	—	511	511	—
Jacobson v. d. Berg & Co...	—	240	240	—
M. Kolthoff	—	1851	1851	—
Koning, Teves & Co.	—	214	212	2
Landb. Mij. „Geboegan”...	—	3312	2458	854
Maintz' Productenhandel.	—	3942	3942	—
Mirandolle, Voûte & Co...	—	2537	2537	—
Ned. Kolon. Handelsvereen.	—	1328	1328	—
Tiedeman & van Kerchem.	—	118	878	—
Weise & Co.....	—	7575	7556	19
Order				
	500	33299	32735	1066

VRACHTENMARKT.

Hoewel er op de Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt nog wel vraag was naar prompte tonnage, was deze markt de afgelopen week flauw gestemd en was het moeilijk, de vrachten te handhaven. Van de Golf van Mexico konden Julibooten tot 5/- per qtr. bedingen naar U.K. en 26 cents per 100 lbs. voor een volle lading naar Genua en Marseille, twee havens. Per Augustus is 4/1½ tot 4/3 per qtr. gedaan naar U.K. en per September 4/- met opties. Ook Montreal was kalm. Een handige boot naar Bremen werd tegen 17 cents bevracht.

De vraag naar tonnage voor suiker van West-Indië was niet groot, doch de vrachten bleven in overeenstemming met de naburige markten. Handige booten naar U.K./Continent werden met 22/6 betaald per Juli en Augustus, terwijl voor een boot van 7000 tons naar Shanghai \$7 is betaald voor Juli.

Ofschoon van de North Pacific slechts één bevrachting werd gedaan (tegen 30/- per Juli/Augustus) is er een flinke vraag naar tonnage voor Augustus/November verscheping. Voor 7000 tonners wordt 30/- in uitzicht gesteld, doch reeders toonen weinig belangstelling.

De markt van de La Plata was vast en tegen het einde der week liepen de vrachten weer op. Tot 24/9 werd betaald van de boven La Plata havens naar U.K./Continent, terwijl 6500 tonners 23/6 hebben geaccepteerd naar Antwerpen of Rotterdam.

Voor zoover Europa betreft bleef de Chilialpeter vrachtenmarkt onveranderd, doch voor Alexandrië zijn verschillende orders aan de markt, waarvoor 25/- in uitzicht gesteld wordt. Tegen deze vracht is echter nog niets bereikt.

De Oostelijke markten waren bijna alle zeer kalm. Wladivostok was het meest levendig, doch ook hier zijn de vrachten teruggelopen. Per September werd 25/- naar Rotterdam en/of Hamburg betaald, optie Scandinavië 26/3.

Er zijn eenige aanduidingen dat de Donau zal opleven en er wordt 18/6 per September/October in uitzicht gesteld. De Zwarte Zee was levendig en vast. Per Juli werd 12/- tot 13/- betaald. Er is veel vraag.

De Middellandsche Zee was in alle afdelingen zeer kalm en er werd weinig bevracht. Huelva/Garston betaalde 9/- en bauxiet werd bevracht van Toulon naar Rotterdam tegen 17/-.

Van de Golf van Biscaye is bijna alleen vraag naar continentale havens. Bilbao/Rotterdam betaalde 4/9 en Castro Urdiales/Rotterdam 5/-.

Van Amerika werden ongeveer 70 booten bevracht naar Engeland, hoofdzakelijk per Juli. Er werd tot 16/- betaald voor spot-prompte booten en 15/- tot 31 Juli cancelling. Naar Europa werd betaald naar Lissabon of Leixols \$ 4,25 per prompt.

RIJNVAART.

Week van 4 tot en met 10 Juli 1926.

De algemeene toestand te Rotterdam bleef ongewijzigd. De scheepsruimte bleef voortdurend schaarsch.

Daghuren der schepen om in de Ruhrhavens kolen te laden bedroeg 4½ cts. per ton. Voor hout naar Mannheim/Waldhof werd betaald 4¼ cts. per ton met teruglevering Ruhrhavens en 5¼ ct. per ton op de losplaats vrij.

De ertsvrachten bedroegen gemiddeld f 0,90 met ¼ lostijd en f 1 met ½ lostijd.

Het sleeploon varieerde tusschen het 50—40 cts. tarief. De waterstand bleef gunstig.

In de Ruhrhavens bleef de algemeene toestand onveranderd.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Bedrijfsleven en de strijd tegen de Armoede in Nederland

door Dr. CH. A. VAN MANEN.

Prijs ingenaaid f 3,— Gebonden f 4.75.

Voor leden der Vereeniging en geabonneerden op het Weekblad wordt dit werk beschikbaar gesteld tegen den prijs van f 2,50 ingenaaid en f 4,— gebonden.

Bestellingen richt men tot het Secretariaat van het Instituut, Pieter de Hooghweg 122, onder gelijktijdige remise per postwissel of op postchèque en girorekening No. 8408, Rotterdam.